

New York ကီၢ်စဲၣ် ပုၤတၢၢ်အတၢ်မၤစၢၤပီးလီ

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲ လၢပုၤ New York
ဖိလၢအဟဲၣ်လီၤအိၣ်ထံးကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
လါမ့ၤ/လါယုၤ 2025

New York တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ်ကရၢဖျိၣ်အံၤ ဒူးအိၣ်ထီၣ်တ့ၢ်လံာ်
 တၢ်မၤစၢၤပီးလီၤအံၤ ဒ်သီးကဟ့ၣ်လီၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤ
 လၢပုၤတတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီး ပပုၤမၤသကိးတၢ်
 ဒီးပုၤအိၣ်ယူၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ
 တၢ်ဘျဲသဲးစး ဒီးသန့ၤတဖၣ်အတၢ်ဆိတလဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ အလီၢ်ခံကတၢၢ် ဖဲ - 06.27.2025

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ **3**
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့ၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသီတဖၣ် **5**
- တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် လၢတၢ်ဖိၣ်ဃာ်ဒူးဃာ်အဂီၢ် **8**
- ဟံၣ်ဖိဃာ်တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **9**
- ကိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ **10**
- ကျိၣ်စ့တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ **11**
- ဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ် **12**
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် **13**
- တၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၣ်သဲးစးခီဖျိတၢ်သးဟ့ **14**
- NYS တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **15**

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤ

- ပုၤနူယီၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ဒီး ပုၤဆါအီၤတဖၣ် လၢနူယီၣ်ကိၤစံၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Medicaid န့ၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ် (Essential Plan) မ့တမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤအီၤထီၣ် (Child Health Plus) တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ အိၣ်ထီၣ်သးဒိတန့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအတၢ်အိၣ်ထီၣ်သးအဆၢကတီၢ် လၢဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢပုၤဆါအီၤန့ၣ် အခဲအံၤ ပံးကွၢ်သးလဲန့ၣ်လီၤ
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤတၢ်မၤစၢၤကလီၤလၢပုၤန့ၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်, လၢနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် လီၤတဲစိတက့ၢ်. ယုၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤမဲ info.nystateofhealth.ny.gov/ipanavigatorsitelocations န့ၣ်တက့ၢ်.
 - ကိး NY ကိၤစံၣ်အဆူၣ်ချ့ပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သး ဖဲ 855-355-5777 န့ၣ်တက့ၢ်.
 - အ့တၢ်န့ၣ်ဖိခိၣ် ဖဲ nystateofhealth.ny.gov လီၤ. တၢ်ကတိၤလီၤတၢ်လီၤဆီန့ၣ် အိၣ်ဖဲပုၤယၢၤသန့အဖိခိၣ် ဖဲပုၤပုၤတၢ် တၢ်မၤစၢၤလီၤခၢၣ်သးန့ၣ်ရဲၣ်အတၢ်ပုၤ လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်မၤပုၤန့ၣ်လီၤပတံၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - New York ဝုၢ်တၢ်အိၣ်ဆဲးလီၤ - ကိး 311, ဒိလီၤ “CoveredNYC” ဆူ 877-877, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် on.nyc.gov/healthinsurance လၢတၢ်မၤစၢၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဖးအဂၢၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ယုၤကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကျိၤအဂၢၤ ဘၣ်သးဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤမဲ info.nystateofhealth.ny.gov/InformationalMaterials

တၢ်မၤအီၤထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့အဘူးအလဲ လၢပုၤဒီးန့ၣ် DACA အဂီၢ်.

- ကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် ပုၤဒီးန့ၣ် DACA သ့ၣ်တဖၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ လၢ တၢ်အိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ထွဲလၢအပုၤဘၣ်သဲး (ACA) လၢတၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအီၤ ဒီးအမ့ၢ် Obamacare န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤအီၤထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့အဘူးအလဲအံၤ ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ် ဒီးဆူၣ်ချ့တၢ်တိၢ်ကျဲၤအတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ Medicaid, Essential Plan, မ့တမ့ၢ် Child Health Plus အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ အိၣ်ထီၣ်သးဒိတန့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
- လၢကဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.
- တယံာ်ဘၣ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ အတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်ကအိၣ်ထီၣ် လၢပုၤလၢဒီးန့ၣ် DACA တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါဟီၣ်ထွဲ တၢ်ဆိတလဲတဖၣ်အဂီၢ်, သမံသမိးကွၢ်မဲ healthcare.gov မ့တမ့ၢ် NYIC တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဖဲ nyic.org/kyr တက့ၢ်.

တၢ်မၤအီၤထီၣ်ပုၤနီၢ်ဂံၢ်လၢ Essential Plan တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ

- စးထီၣ်ဖဲလၢအ့ၢ် 2024 န့ၣ်, ပုၤနူယီၣ်ဖိတဖၣ် ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Essential Plan အိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအီၤထီၣ်ပုၤနီၢ်ဂံၢ်အံၤ ပုၤဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဆဲးဖဲနူယီၣ်အပူၤ လၢအစ့ဟဲန့ၣ်အိၣ်အီၤနီၢ် ကိၤစၢၤတၢ်ဆဲးတၢ်စ့ၤအတၢ်ဟံပနီၢ် ပၢၢ်တုၤ 250 မျးကယၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအီၤထီၣ်ပုၤနီၢ်ဂံၢ်အံၤပုၤဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီး သဲးစးတၢ်ဟူးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒိသဒါ လၢပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤလၢဖိသ့ၣ်လဲလဲတဖၣ်အဂီၢ် (DACA) န့ၣ်လီၤ.
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်ဆဲးလီၤမံၤမဲ Essential Plan ဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသးန့ၣ်, လၢတၢ်ကွၢ်သမံသမိးထံကွၢ်န့ၣ်လၢ Medicaid အလီၢ် နဆဲးလီၤမံၤမဲကသ့ၣ်ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤပုၤသ့န့ၣ်လီၤ.
- လၢကမၤလိအီၤထီၣ်ဘၣ်သး Essential Plan အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ info.nystateofhealth.ny.gov/EssentialPlan တက့ၢ်.
- ဒ်သိးကမၤလိအီၤထီၣ်ဘၣ်သး တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဖဲတၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ်နီၢ် ဒ်ပုၤဒီးန့ၣ် DACA တဂၢၤအသိးအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ on.ny.gov/41sKYCs တက့ၢ်

ပုၤန့ၣ်လီၤကိၤတဖၣ် လၢအသးအိၣ် 65+ လၢ New York ကိၤစံၣ်အပူၤ လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွၢ်နီၢ်ကွၢ်မဲအဂီၢ် Medicaid တၢ်အိၣ်ကိၤဟ့ၣ်စ့ၤမၤစၢၤ

- စးထီၣ်လၢ လၢယနူၤအါရံၤ 1သီ, 2024န့ၣ်, ပုၤန့ၣ်လီၤကိၤတဖၣ် လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွၢ်နီၢ်ကွၢ်မဲအဂီၢ် လၢအအိၣ်အဆဲးဝဲဒ်လၢ New York ကိၤစံၣ်အပူၤ လၢအသးအိၣ် 65န့ၣ်ဒီးဆူၣ်ချ့အဖိခိၣ်တဖၣ်, ဒီးမ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ အထီၣ်ဘးစ့ဟဲန့ၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ် အဂီၢ်လီၤတၢ်န့ၣ်, ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ခွဲးယၢ်လၢ Medicaid အပူၤလီၤအဂီၢ် (လၢအကြိၤဃာ်ဒ်ထဲလၢ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid) န့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid န့ၣ်, နဆိတလဲအီၤဆူ Medicaid လၢလၢပုၤပုၤ ခီဖျိတၢ်လူၤဟီၣ်မၤထွဲ တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ် ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤလၢ NY ကိၤစံၣ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နယုထာလၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဆူၣ်ညါသ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကိၤဘၣ်, ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဒီးဘၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်ပတံၤထီၣ်အီၤလၢ နလီၤကဝီၤ ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်တိၢ်ကျဲၤမၤစၢၤဝဲကျိၤအိၣ် မ့တမ့ၢ် New York ဝုၢ် တၢ်ပၤဆူၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်တိၢ်ကျဲၤမၤစၢၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ကိး NY ကိၤစံၣ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ လၢ 1-855-355-5777 တက့ၢ်. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိၤတၢ်မၤစၢၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် ခဲစၢ်တၢ်ဆါ

- ခဲစၢ်တၢ်ဆါ အတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်ညီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤစၢၤဝဲလၢ တၢ်ကယုထံၣ်န့ၣ်ဆိအီၤ ဖဲတၢ်ကူစၢၤယါဘျီညီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအါတက့ၢ်န့ၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲလၢတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် ခဲစၢ်တၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤဘၣ်န့ၣ်, NYS ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် လၢအကလီ လၢန့ၣ်ခဲစၢ်တၢ်ဆါ, ဟီၣ်မုၢ်ဒါလီၤကျိၤခဲစၢ်တၢ်ဆါ, ဒီးပုၤပုၤခဲစၢ်တၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ထွဲ health.ny.gov/diseases/cancer/services တက့ၢ်

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ကသံၣ်ဒီသဒါ COVID-19, တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါ ဒီး RSV လၢအပူၤ ဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဒီးတုၤလီၤတီၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ န့ၣ်လီၤ

- 2024-2025 COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - COVID ကသံၣ်ဒီသဒါ လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ ဒီသဒါ ဝဲရၢး တၢ်ဆါဃၢ်လဲၣ်ဆီတလဲသး လၢကတိၢ်ခဲအံၤတဖၣ် လၢအဘၣ် တၢ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲန့ၣ်ယိၣ် ဒီးကိၢ်အမဲၤရကၤပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - New York ကိၢ်စံၣ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲလၢ ပုၤလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 6 လၢ ဒီးဆူၣ်အဖီခိၣ်တဂၤလၢလၢ ကဆဲးကသံၣ်ဒီ သဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီးပုၤလၢအဆဲးဘၣ်တၢ်လဲ COVID-19 ကသံၣ်ဒီ သဒါ ဒီးပုၤလၢအဆဲးဘၣ် COVID-19 လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး 2024-2025 COVID-19 က သံၣ်ဒီသဒါအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/covid/vaccines](https://www.cdc.gov/covid/vaccines) တက့ၢ်
 - လၢကဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤ ဖဲလီၢ်ကဝီၤ လၢအဘူးဒီးန့ၢ်အီၤ, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [vaccines.gov](https://www.vaccines.gov) တက့ၢ်
 - နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘူး ဘၣ်ဒီးပုၤလၢဒီးန့ၢ်တၢ်ဆါန့ၣ်, နကြၢးမၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - COVID-19 တၢ်မၤကွၢ်အံၤ မၤစၢၤန့ၣ်လီၤ နကဆၢတံၢ်နက ဘၣ်မၤတၢ်မၤန့ၣ်သ့ဝဲ ဖဲန့ၣ်ဆိးက့အခါ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆိတၢ် ကူစါယါဘျါ ဒ်သီးကဒီသဒါ တၢ်ဆိးက့န့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ် အိၣ်လီၤဖျါသး ဒ်သီးကမၤစၢၤလီၤ တၢ်ရၢလီၤတၢ်ဆိးက့အဂီၢ် လီၤ.
- 2024-2025 ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤ သ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါ လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ ဒီ သဒါ တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါဃၢ်လဲၣ်ဆီတလဲသး သၢကလုာ်န့ၣ် လီၤ.
 - CDC ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲလၢ ပုၤတဂၤလၢလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 6 လၢ ဒီးဆူၣ်အဖီခိၣ်တဖၣ် ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ် ဆါန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤလၢလၢ လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 65 နံၣ် ဒီးဆူၣ်အဖီခိၣ်, ပုၤလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါယံၢ်ယံၢ်ထာထာ လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်, ဖိသၣ် ဒီးဖိသၣ်ဆဲးဖိတဖၣ်, ဒီးပုၤမိၢ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ် ယိၣ်အါလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်ကိၢ်န့ၣ် ဒီးဖျါလၢတၢ်ဘၣ် သမုၢ်တၢ်ဆါအသိန့ၣ်လီၤ.3

- ကမျါသ့ၣ်တဖၣ် လူၤဟီၢ်ကွၢ်ထွဲ နူယိၣ်ကိၢ်စံၣ် တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါတၢ်အိၣ် သးအဂီၢ်အကျိၤလၢခဲကတၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်ကွၢ်ဃုာ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ် ဆါဝဲကျိၤ (Department's Flu Tracker) ဖဲ nyshec.health.ny.gov/web/nyapd/new-york-state-flu-tracker သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ကသံၣ်ဒီသဒါလၢ ကလံၤကျိၤဝဲရၢး(စ)တၢ်ဆါဃၢ် (RSV) အဂီၢ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤ သ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ မၤစၢၤဒီသဒါ ပသိၣ်ကလံၤကျိၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဖၣ် လၢအကဲထီၣ်သး ဒီးဖျါ RSV သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအံၤလၢပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဒီးသ န့ၣ်ထီၣ်သးလၢ အသးန့ၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂၤတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤသးပုၤလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 75 နံၣ် ဒီးဆူၣ်အဖီခိၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအံၤလၢ ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤသးပုၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 60 တုၤ 74 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်က တၢ်သကိးတၢ်ဒီးအပူၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ ဒ်သီးကသံၣ်ကွၢ်ဝဲလၢ မ့ၢ်အ ဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ RSV န့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤလၢအိၣ်ဒီးဟူးသးတဖၣ်အံၤ ဒီသဒါအဖီဆဲးလၢ RSV သ့ဝဲ ဒီးဖျါတၢ် ဆဲးမိၢ်ဒါကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ်လီၤ. ပုၤမိၢ်ဒါတဖၣ် ကြၢးဆဲးကျိး အမိၢ်ဒါ-ဟံ မ့ၢ်ဆူၣ်ချ့ကသံၣ်သရၣ် လၢဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါလၢဖိသၣ်အိၣ်ဖျါသီ ဒီးဖိသၣ်ဆဲးအဂီၢ်အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိး လၢတၢ် ကိးအီၤလၢ nirsevamab န့ၣ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါသီတဖၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ် ဖဲ အအိၣ်ဖျါဝဲအလီၢ်ခဲ, ဒီးဖိသၣ်ဆဲးလၢ 8 လၢဆူၣ်အဖီလၢတဖၣ် ဒီးန့ၢ် အီၤသ့လၢ ဖိသၣ်ကသံၣ်သရၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

သမုၢ်တၢ်ဆါ ကဲထီၣ်သး ဒီးကသံၣ်ဒီသဒါ

- ဖဲအပူၤကွၢ်တယံၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်, သမုၢ်တၢ်ဆါ လၢအမ့ၢ်တၢ်ဆါဃၢ်လၢ အကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ ဖိသၣ်ဆဲးတဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်လဲသးအါဘျီန့ၣ်လီၤ.
- သမုၢ်ဖိ, ဒေၣ်ဘၣ်ဘိး, ဒီးကွၢ်မၤသမုၢ်ဖိ (MMR) ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ တုၤလီၤတီၤ လီၤ ဒိၣ်နီၢ်ဖး လၢကဒီသဒါ သမုၢ်တၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
 - MMR ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ တၢ်ဆဲးအံၤ 2 ဖျါန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်တဖျါန့ၣ် တၢ်ဆဲးအံၤ သးန့ၣ် 12-15 လၢ ဒီးခဲဖျါန့ၣ်တဖျါန့ၣ် ဖဲ 4-6 နံၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်, ဖိသၣ်လိၣ်ဘီဘီ ဒီးပုၤဒိၣ်တုာ် လၢတဆဲးဘၣ်ဒီးကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ် ဆဲးဝဲကျိၤ ကသံၣ်ဒီသဒါ လၢအဘၣ်စၢၤအိၣ် 4 န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/measles](https://www.cdc.gov/measles) တက့ၢ်

HPV ကသံၣ်ဒီသဒါ

- HPV န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲရၢး(စ)တၢ်ဆါဃၢ်တဖၣ် လၢအရၢလီၤသး ဒီးဖျါ ဖဲဘုၣ်အတၢ်ထိး ဘူးလီၤသး ဒီးတၢ်အံၤဒုးကဲထီၣ်ခဲစၢ်တၢ်ဆါ ဒ်အမ့ၢ် ဟံၣ်မုာ်ဒါလီၢ်ကျိၤ ခဲစၢ်တၢ် ဆါ ဒီးကိၢ်ယုာ်ဘီခဲစၢ်တၢ်ဆါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- HPV ကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအံၤလၢ ပုၤ 26 နံၣ်ဆူၣ်အဖီလၢ ကိးဂၤဒီးအဂီၢ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်လၢ သးန့ၣ်အိၣ် 11-12 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြၢးဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါ 2 ဖျါန့ၣ် လၢအဆၢကဘၣ်အိၣ်ဝဲ 6 တုၤ 12 လၢအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 15 နံၣ် တုၤ 26 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြၢးဆဲးက သံၣ် 3 ဖျါန့ၣ် လၢအဆၢကဘၣ်အိၣ် 6 လၢန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 27 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြၢးတၢ်ပီၣ်တၢ်ပီးသကိး လီၤသးဒီး အပူၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/hpv/vaccines](https://www.cdc.gov/hpv/vaccines) တက့ၢ်

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အတၢ်လိာ်ဘၣ်

- အခဲအံၤန့ၣ်, ကီၢ်အမဲရကၤ ကီၢ်စၢ်ဖိပဒိၣ်လိာ်ဘၣ် ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိ လၢတဆဲးလီၤဘၣ်မံၤတနီၤ လၢကဆဲးလီၤမံၤဃုာ်ဒီး ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဂ့ၢ် ဝိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဝဲကျိၤ (Department of Homeland Security (DHS)) န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိအံၤ စးထီၣ်သးဖဲ လၢအံၤဖျၢၣ် 11 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.
- ပၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 14 န့ၣ်ဆူအဖီခိၣ် လၢအဟဲန့ၣ်လီၤ ဆူကီၢ်အမဲရကၤပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤ လၢ ကဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ်လီၤ.
- ပဒိၣ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးပၤကရူၢ်အါဖု လၢအမ့ၢ်ပၤလၢအဆဲးလီၤမံၤဝဲသ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဖဲပၤကရူၢ်လၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်, တလိာ်နဆဲးလီၤမံၤ ဖဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိအံၤအဖီလံာ်ဘၣ် -
 - ပၤအိၣ်စံးအိၣ်ကျိၤ လၢအဖိးသဲးစးတဖၣ် (ပၤလၢအဖီခိၣ် ခးအလွၢ် လၢ)
 - ပၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖဲ
 - ဖဲဆူကီၢ်အမဲရကၤ လၢဝဲစံး (Visa), ဖဲဝဲစံးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢာ် ကွံာ်အခါဒၣ်လံာ်
 - အိၣ်ဖဲ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ကွီၢ်ဘျီၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤ
 - ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ တၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်စိတၢ်ကမီၤ (တၢ်ဖိးတၢ် မၤအတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ) ဖဲလၢတၢ်အံၤ အသးန့ၣ်လၢကွံာ်အခါဒၣ်လံာ်
 - တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ အတၢ်ပျဲပူၤ, ပၢဃုာ်ဒီး တၢ်ပျဲ ပူၤဆိ, ဖဲလၢတၢ်အံၤ အသးန့ၣ်လၢကွံာ်အခါဒၣ်လံာ်
 - ပတီၢ်တၢ်တၢ်တၢ်အိၣ်စံးအိၣ်ကျိၤ လၢအဖိးသဲးစး ဖဲလၢလံာ်ပတီၢ် တၢ်အံၤ တၢ်ဂ့ၢ်လီၤအီၤအခါဒၣ်လံာ်
- နမ့ၢ်ပၤလၢတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲး ကျိၤဆဲးကျိၤဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအပူၤကွံာ် န့ၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ ကဲထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဒီးတၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ် မ့ၢ်သဲးစး အတၢ်ဟံထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လၢ နကဆဲးလီၤမံၤ ဘၣ်ဆၣ်နမ့ၢ်တဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်, နကကွံာ်ဆၢၣ်မံၤဘၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဒီးတၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်သဲးစး အတၢ်ဟံထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လၢ နကဆဲးလီၤမံၤ, မ့ၢ်တမ့ၢ် နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ် ဘၣ်ဃး တၢ်မၤအကျိၤအကျိၤအံၤန့ၣ်, နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ် န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပီၢ်ရီၤလၢတၢ်န့ၣ်အီၤသ့ၣ်တဂၤ ဒ်သးကနၢ်ပၢၢ်အါထီၣ် တၢ် ဘၣ်ယိာ် လၢအပၢၢ်ဃုာ်တဖၣ် တချုးလၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အခါန့ၣ် လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyic.org/kyr

တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤ

- စးထီၣ်လၢ လၢယူၤ 9 သီန့ၣ်, Trump ပဒိၣ် စးထီၣ်မၤလၢထီၣ်ပူၤထီၣ် တၢ်လဲၤ တၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤ ဆူကီၢ်အမဲရကၤအပူၤ လၢပၤလၢ ထံကီၢ် 19 ဘၣ်အဂီၢ် လီၤ.
- တၢ်အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤ လၢလၢကဆဲးလီၤမံၤ လၢ Afghanistan, Burma (ကီၢ်ပယီၤ), Chad, Republic of Congo, Equatorial Guinea, Eritrea, Haiti, Iran ဒီး Yemen န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤအိၣ်ဝဲတနီၤလၢ Burundi, Cuba, Laos, Sierra Leone, Togo, Turkmenistan ဒီး Venezuela အဂီၢ်လီၤ.
- တၢ်တြီၤဘၣ်အံၤဘၣ်ထွဲဒီး ပၤတၢ်ကတိၤလၢအအိၣ်လၢကီၢ်အမဲရကၤအချုၤ ဖဲကီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်တြီၤဘၣ်လၢ တၢ်ကန့ၣ်လီၤဆူကီၢ်အမဲရကၤပူၤ ဃုာ်ဒီးတၢ်တြီၤဘၣ်လၢ တၢ်ကမၤသီထီၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ကန့ၣ်အါထီၣ် ဘၣ်စၢ်အဂီၢ် လီၤ.
 - တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤဘၣ်တနီၤအံၤ မၤစၢၤလီၤ တၢ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်လဲ မၤကတၢ်, တၢ်ဟးကွၢ်ကီၢ်ထံကတီၢ်ဂၤ, ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိခိၣ်တဖၣ် ဘၣ်စၢ်တဖၣ် အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်အတၢ်တြီၤဘၣ်လၢလၢကဆဲးလီၤမံၤ ပတုာ်ကွံာ် တၢ်ဒီးန့ၣ် ပန့ၣ် ကၤတၢ်မၤ, တၢ်ဟးကွၢ်ကီၢ်ထံကတီၢ်ဂၤ, ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိခိၣ်တဖၣ် ဘၣ်စၢ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီး ဘၣ်စၢ်လၢ ဒုးကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆိးလၢထံကီၢ်ပူၤယံာ်ယံာ်ထၢထၢ သ့ၣ်တဖၣ် လၢဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအံၤဒ်အမ့ၢ် "ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဘၣ်စၢ် (immigrant visas)" န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တြီၤဘၣ်အံၤ တဘၣ်ထွဲဒီးပၤလၢအအိၣ်ဒီး ခးအလွၢ်လၢ လၢကတီၢ်ခဲအံၤ, ဟံၣ် ဖိဃီဖိတၢ်နီၣ်ဘၣ်စၢ်, မ့ၢ်တမ့ၢ် ပၤအၢၣ်ဖုဂၢ်ဖိလၢအစီၤဃာ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံကီၢ် ဘၣ်စၢ်လီၤလီၤဆိဆိအဂီၢ်ဘၣ်.
- နမ့ၢ်ဟဲန့ၣ်လၢထံကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအကျိၤတဘျီ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဃး နဘၣ်စၢ်န့ၣ်, ကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၢ်ရီၤတက့ၢ်.

CBP One တၢ်ပျဲပၤလၢအအၢၣ်လီၤသး ဒီး Cuban, Haitians, Nicaraguans ဒီး Venezuelans လၢတၢ်ပျဲပၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤ သးတဖၣ်အဂီၢ် (CHNV)

- ပဒိၣ်ဆူလံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢအကတိၤကျိၤစး ဟံပတုာ်ကွံာ် တၢ်ပျဲပၤ ပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤသးအပတီၢ်တဖၣ် လၢပၤလၢအတၢ်ဆူကီၢ်အမဲရကၤပူၤ တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. -
 - ခီဖျိလၢ CBP One တၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်, ဒီး
 - လၢ Cuba, Haiti, Nicaragua ဒီး Venezuela တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ် အၢၣ်လီၤသးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ (CHNV) အဖီလံာ်န့ၣ်
- DHS ဆူလံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢ ပၤလၢဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤအံၤတဖၣ် ခီဖျိအံၤ မ့ၢ်(လ), လံာ်ပရၢ, မ့ၢ်တမ့ၢ် ခီဖျိ အဲး(ပ) န့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ဟဲဆူကီၢ်အမဲရကၤ ခီဖျိတၢ်စူးကါ CBP မ့ၢ်တမ့ၢ် CHNV ဒီးနမ့ၢ်ပတီၢ်ထီၣ် ဘၣ် ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အတၢ်န့ၣ်ဘျုးတခါခါန့ၣ်,
 - နတၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤသးအပတီၢ် ဒီးတၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ အံၤ တမ့ၢ်တၢ်လၢအဖိးသဲးစးလၢကတီၢ်.
 - တၢ်ဖိဃီဃာ်န့ၣ် ဒီးတၢ်ဆူကီၢ်န့ၣ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ပတီၢ်ထီၣ်ဘၣ် USCIS လၢတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အတၢ်န့ၣ်ဘျုးအဂၤတခါ ဒ် အမ့ၢ် ထံရူးကီၢ်သးတၢ်ဃုာ်အိၣ်ကဲဒုန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်န့ၣ်ဘျုး ဆူညါသ့ၣ် ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ဖဲ တၢ်န့ၣ်ဘျုးအံၤအိၣ်ဒီးဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢ နတၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤသးအပ တီၢ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ပတုာ်ကွံာ်အီၤလဲန့ၣ်, နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤ အိၣ်ကီၢ်ပီၢ်ရီၤ လၢအဆိအချုၤတသ့ဖဲအသ့ ဒ်သးကမ့ၢ်သ့ၣ်ညါ နတၢ်ဃုာ်ထၢ တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကိၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်သးယၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ
ဖိသၣ်အကတီၢ်အတၢ်ဟဲတုၤ

(Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA))

- အခဲအံၤန့ၣ်, DACA အံၤဘၣ်တၢ်ဆၢတၢ်ဒီးအံၤ လၢကွၢ်ဘျီၣ်ပူၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအတၢ်အိၣ်သးခါဆူညါန့ၣ် တလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ unitedwedream.org/resources/the-5th-circuits-mandate-on-daca-is-expected-to-take-effect-heres-what-you-need-to-know
- ဖဲလၢမၤရှး 12 သီ, 2025 န့ၣ်, ကိၢ်ဘျီၣ်အတၢ်ဆၢတၢ်လၢခံကတၢ် အံၤ ကဟ့ၣ်ပျဲ လိာ်တၢ်ပတီၢ် DACA လၢအဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, တၢ်န့ၣ်ကျိၤအသိ လၢ USCIS အအိၣ် တအိၣ် နီတမံၤဒီးဘၣ်.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ DACA အဂီၢ် ဒီးနမ့ၢ်တိာ်ဟံလၢ ကပတံထီၣ် အံၤ အဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ်, နကြးဃုတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဃုာ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်ပီၤရီ လၢတၢ်န့ၣ်အံၤသ့တဂၤ တချုးနပတံထီၣ် အံၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွၢ်အံၤ ကထီၣ်သးဒီးဆူညါအယံ ဆူညါတၢ်ဆိတလဲ တဖၣ် ကထီၣ်သး လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ, DHS ကဆဲးတူၢ်လိာ်ဝဲ ဒီးမၤသီထီၣ် က့ၤ DACA တၢ်ဃုထီၣ်အကျိၤအကျဲတဖၣ် (ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဃုထီၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤတၢ်အခွဲး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအလံာ်ပျဲ) န့ၣ်လီၤ. DHS ကတူၢ်လိာ်ဝဲ ဘၣ်ဆၣ်တမၤ DACA တၢ်ဃုထီၣ်အကျိၤကျဲခိၣ် ထံးတဖၣ်ဘၣ်.
 - အခဲအံၤန့ၣ်အိၣ်ဒီး DACA န့ၣ်, နတၢ်အိၣ်သးပတီၢ် သ့ၣ်တဖၣ် အံၤ ဖိးသဲးစးဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - န DACA အသးန့ၣ်မ့ၢ်လၢကွၢ် ဖဲဆူညါ 6 လၢအတီၢ်ပူၤန့ၣ်, မၤ သီထီၣ်အံၤခဲအံၤတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ဆူၤထီၣ် တၢ်ပတံထီၣ် DACA အဆိကတၢ်တဘျီ ဆူ USCIS လၢတၢ်တဟ့ၣ်ပျဲဘၣ်အံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ပတံထီၣ်အံၤ တၢ်ကဟံပတုာ်ဃာ်အံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ တၢ်တရဲၣ်ကျိၤအံၤ ပၢ် တုၤလၢ ဆူညါတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတစုန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤလၢလၢအပူၤကွၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၤ Deferred Action လၢဖိ သၣ်အကတီၢ်ဟဲတုၤဃီၤအဂီၢ် (DACA) ခဲအံၤပတံထီၣ်လိာ်အဒိတဖၣ် I-821D (DACA လိာ်အဒိအသိ) ဒီး I-765 (တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢဖိးသဲး စးအဒိအသိ) လၢအ့ထၢ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဖၣ်လၢ အခဲအံၤအိၣ်ဒီး DACA မ့တမ့ၢ် ပုၤတဖၣ်လၢ DACA အဆၢကတီၢ်လၢကွၢ်ဝဲ အစုၤကတၢ် လၢအပူၤကွၢ် တနီၣ်န့ၣ် ဒီး န့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဆူၤထီၣ်လိာ်ပတံလၢ အ့ထၢ်န့ၣ်ဒီးအလီၤလီၤ.
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂၤတဖၣ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး DACA ဒီး က ဘၣ်မၤသီထီၣ် န DACA အတၢ်အိၣ်သး ဒိလဲၣ်အဂ့ၢ်အဂီၢ်, လဲၤ ကွၢ်ဖဲ uscis.gov/DACA တက့ၢ်.

တၢ်ဒီသဒါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် တစိၢ်တလီၢ် (Temporary Protected Status (TPS))

- U.S. ပဒိၣ်ကဟံပနီၣ်ဝဲဒၣ် ထံကိၢ်အဂၤတဘျီ လၢ TPS အဂီၢ် ဖဲတၢ် အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးခါ, ဒ်သီးဒီး တၢ်ဒုးတၢ်ယာ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ် ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, ဒီသဒါထံဖိကိၢ်ဖိလၢ ထံကိၢ်အဝဲန့ၣ် လၢ ကကွၢ်ကဒါက့ၤဝဲ ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဟံပနီၣ်အဆၢကတီၢ်, ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢ အပတံထီၣ်တၢ်အဂီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတုၤ TPS -
 - ကဘၣ်တၢ်ဒီသဒါအံၤလၢ တၢ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်အံၤလၢထံကိၢ်ပူၤ
 - ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒီးပုၤတဂၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢနီၣ်ဂံၢ် သ့
 - တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့
 - မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကိၢ်ပူၤ အတီၢ်ပတီၢ်အယံ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အံၤလၢ DHS တသ့ဘၣ်
- TPS န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျုးတစိၢ်တလီၢ် လၢအတုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ် တၢ်ဆိးတဘျီဃီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ပုၤလၢအဖိၣ်ဃာ် TPS တ ဖၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ပတံထီၣ်တၢ်ဟံန့ၣ်လီၤအတၢ်ဘၣ်ဘျုးတခါခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကိၢ်ပူၤအတီၢ်ပတီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်အကြး ဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထံကိၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်အံၤခဲအံၤလၢ TPS အဂီၢ် -
 - Afghanistan, Burma (Myanmar), Cameroon, El Salvador, Ethiopia, Haiti, Honduras, Lebanon, Nepal, Nicaragua, Somalia, South Sudan, Sudan, Syria, Ukraine, Venezuela, Yemen
- လၢထံကိၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး, တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအကြးအ ဘၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတီၢ်, ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်လၢအလီၢ်ခံ ကတၢ်အဂီၢ်, သမံသမိးကွၢ် uscis.gov/TPS န့ၣ်တက့ၢ်.
- အခဲအံၤန့ၣ်, TPS အပုၤပတံထီၣ်တၢ်ဖိခဲလၢကွၢ် ဆိုးထီၣ် လိာ်အဒိ I-821 တၢ်ပတံထီၣ် လၢ တၢ်ဒီသဒါ တၢ်စိၢ်တလီၢ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢ အ့ထၢ်န့ၣ်လီၤသ့ ဖဲ uscis.gov/i-821 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ DHS လၢ Biden ပဒိၣ်မၤတုၤဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ် ကွၢ်ကဒါက့ၤအံၤန့ၣ်လီၤ. DHS အတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ TPS သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကထီၣ် တၢ်ပတုာ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ် လီၤ TPS တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲလၢဖျိၣ်တြုၤအါရံၤ 1 သီ, 2025 န့ၣ်, DHS ဟံးန့ၢ်ကွၢ် TPS တ နီၣ် လၢ ပုၤ Venezuela ဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ဖဲလၢဖျိၣ်တြုၤအါရံၤ အသီ 20, 2025 န့ၣ်, DHS ပတုာ်ကွၢ် TPS တနီၣ် လၢပုၤဟ့ၣ်တံၣ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.
 - ဖဲလၢယူၤ 6 သီ, 2025 န့ၣ်, DHS ပတုာ်ကွၢ် TPS လၢ Nepal အဂီၢ် ကစးထီၣ်သးလၢ လၢအီၤကူးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤဖိတဖၣ် ကြးသမံသမိးကွၢ်ဆူညါ ဘၣ်ဃး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ TPS လၢအထံကိၢ်အဂီၢ် ဒီးပလီၢ်ပဒီးသးလၢ အတၢ်အိၣ်သးပတီၢ်တဖၣ်အ ဂီၢ်လီၤ.
- န TPS ပတီၢ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ကပတုာ်အသး မ့တမ့ၢ် ပတုာ်ကွၢ်အသး န့ၣ်, နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်ပီၤရီ ဒ်သီးကသ့ၣ် ညါအါထီၣ် နတၢ်ဃုထၢတဖၣ် ဒီးဒ်သီးကသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ မ့ၢ်နက ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ

- ဖဲလၢယန့ၣ်အါရံၤ 21 သီ, 2025 န့ၣ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဘိၣ်တၢ်ဘဲၤကျိၤအံၤ မၤအါထီၣ်တၢ်စူးကါ အကျိၤအကျဲၤ လၢဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ "တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့" န့ၣ်လီၤ.
- လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်, ICE ဒီး CBP စူးကါတၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ ထဲဒၣ်ပုၤလၢ အအိၣ်ဖဲကီၢ်ဆၢ 100 မံးလၢ လၢအဟဲတုၤ 14 သီအတီၢ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- အခဲအံၤန့ၣ်, ပဒိၣ်ရၢလီၤဝဲလၢ အကစူးကါ တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ လၢပုၤလၢတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်အုၣ်သး ဖဲထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ လၢအဒူးန့ၣ် ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ အအိၣ်ဆိးဖဲ ကီၢ်အမဲရကၤပူၤ တပယုၤဃီ လၢအစ့ၤကတၢ်ခဲန့ၣ်တသ့ဘၣ်တဖၣ် တချုးလၢတၢ်ဖိၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့အံၤ ဟ့ၣ်ပျဲပဒိၣ်လၢ ကဆၢက့ၤပုၤတဂၤလၢလၢ လၢဘၣ်တၢ်န့ၣ်အီၤလၢအတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်အုၣ်သး လၢအဆိအချ့ လၢတအိၣ်ဒီး တၢ်လဲၤဟံးဖျါထီၣ်သး ဆူတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်အိၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
- လၢအဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်, တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဝဲထဲတနီၤ လၢတၢ်ကကစူးကါ တၢ်ဆၢက့ၤကွၢ်လၢအဆိအချ့အကျိၤအကျဲၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ပျဲပူၤတခါလၢ တၢ်ဆၢက့ၤကွၢ်လၢအဆိအချ့အဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ဖဲပုၤတဂၤအံၤ မ့ၢ်စံးဝဲလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးလၢကက့ၤဆူအထံအဂီၢ်အဂီၢ် ဒီးဖျိဝဲတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်သမံသမံးအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ဟ့ၣ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်လၢ ကပတံထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒုအဂီၢ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်အံၤ ကြးသ့ၣ်ညါအနီၢ်ကစၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒီးလူၤပိာ်မၤထွဲအပတီၢ်တဖၣ် လၢကဒီသဒါလီၤနီၢ်ကစၢ်သး ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ်, ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စိာ်ဃာ်လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ ကဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢ အတၢ်အိၣ်ဆိးအိၣ်လဲၤခဲန့ၣ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ
nilc.org/resources/known-your-rights-expedited-removal-expansion/

ICE ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ကွၢ်ကျိၤအပူၤ

- ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် အဘၣ်ဟဲဆူ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ကွၢ်ကျိၤအပူၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဒုးဃာ်အံၤ ဒီဖျိ ICE န့ၣ်လီၤ.
- လၢကီၢ်ကျိၤအပူၤန့ၣ်, ပဒိၣ်အပီၢ်ရဲအံၤ ကကွၢ်ကျဲးစး မၤလီၤတၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဟဲတုၤဆူကီၢ်အမဲရကၤ မ့ၢ်စ့ၤန့ၣ် 2 နီၣ်, ဒီးနသဲးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်မၤလီၤတၢ်အီၤန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်ကဖိၣ်နၤ ဒီဖျိ ICE ဒီးဆၢက့ၤန့ၣ်ဆူနထံနကီၢ်ချ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ တၢ်ဆၢက့ၤကွၢ်လၢအဆိအချ့ န့ၣ်လီၤ.
- နကဘၣ်ဒီသဒါလီၤ နနီၢ်ကစၢ်ဒိလံာ်
 - မ့ၢ်သုန့ၣ်, ထီၣ်နတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ကွၢ်ကျိၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်လၢလီၢ်ယံၤတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ကြးမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, မၤလီၤတၢ်လၢ နကတီၢ်ထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒု မ့တမ့ၢ် တၢ်ပတံထီၣ်အဂၤ ဃုာ်ဒီးကွၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
 - တၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၤနၤ ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးလၢ နကက့ၤဆူနထံနကီၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် ထံကီၢ်အဂၤတဘျီဘျီန့ၣ်, တဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဆူ ICE ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ် လီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်ဟံး ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒု လံာ်ပတံထီၣ် ဖဲတၢ်မၤလီၤတၢ်ကွၢ်နသဲးတၢ်ဂ့ၢ်အခါန့ၣ်, တၢ်အံၤတဒီသဒါန့ၣ်ဘၣ်. နကြးတဲန့ၢ်ပာ် နတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးလၢတၢ်မၤအါမၤသီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဒါၣ်မၤဆါ ဆူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဖဲကွၢ်ကျိၤပူၤ -
 - တချုးလၢစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အခါန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကကွၢ်လီၢ် တၢ်မၤလီၤတၢ်ကွၢ်နသဲးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - နယုၤန့ၣ်လၢ ICE ပီၢ်ရဲ ကဆၢထီၣ်အတၢ်ဃုထီၣ်လၢကမၤလီၤတၢ်ကွၢ်နသဲးတၢ်ဂ့ၢ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဒ်သီးနကအိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကတဲန့ၢ်ပာ် စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်လၢ ဘၣ်မနုၤဃီနဘၣ်သးရဲၣ်ကျဲးနသဲးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူညါ ဒီးဃုဒီးန့ၣ် သဲးတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်မ့ၢ်မၤလီၤတၢ်ကွၢ် နသဲးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကပတံသကွၢ်ကညးအဂီၢ်လီၤ. နပတံသကွၢ်ကညးတၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ဆူ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် တၢ်ပတံသကွၢ်ကညး ကမဲးတၢ်မိၢ်ပုၤ (Board of Immigration Appeals (BIA)) အအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤလီၤတၢ်လၢ နကစံးဘၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်လၢ နဘၣ်သးပတံသကွၢ်ကညးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ပျဲလၢတၢ်ကမၤအါမၤသီနၤ မ့တမ့ၢ် မၤဒါၣ်မၤဆါနၤ ဖဲနမ့ၢ်က့ၤဆူနထံနကီၢ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် ထံကီၢ်အဂၤအခါန့ၣ်, တဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်အအိၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကတီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် လၢတၢ် ဖိၣ်ဃာ်ဒုးဃာ်အဂီၢ်

ကဘၣ်ကတၢ်ကတီၢ်တၢ်လၢ နၤ ဒီးနဟံၣ်ဖိဃာ်ဖိအဂီၢ်ဒ်လဲၣ်

- နမ့တမ့ၢ် ကီၢ်အမဲရကၤ ထံဖိကီၢ်ဖိ ဒီးနဟံၣ်အိၣ်ဒီးဖိတဖၣ်န့ၣ်, နကြးကတၢ်ကတီၢ်ဆိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဃာ်ဒုးဃာ်ကထီၣ်သး ဖဲဘၣ်တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဒီး ဖျိ ICE, CBP ဒီးကီၢ်စာဖိၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- လၢကကတၢ်ကတီၢ်သးအဂီၢ်, နကြး -
 - ပၤယၢ်လၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် ဖဲတၢ်လီၤလၢအပူၤ ဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် လၢဟံၣ်ဖိဃာ်ဖိအဂၤသ့ညါဟ်အလီၤ.
 - ဆၢတၢ်လၢ ပတၤတဂၤ ကအိၣ်ဒီးကွၢ်ထွဲန့ၣ်တဖၣ် ဖဲနကွၢ်ထွဲအီၤမ့ၢ် တသ့အခါ.
 - ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤပုၤတဂၤလၢ လၢအကျိၤအကျဲအဖိးသဲစး ဒ်သိးကကဲ ပုၤကွၢ်ထွဲန့ၣ်အဂီၢ်.
 - အကျိၤအကျဲဖိးသဲစးညိၣ်န့ၣ်ကတၢ် လၢကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ ပုၤကွၢ်ထွဲ တၢ်ဖိန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ -
 - တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါပုၤတဂၤ လၢအဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီးမိၢ်ပၢ်
 - ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိလၢ အိၣ်ကတီၢ်ဟ်သး
 - မၤပုၤအထီၣ် လၢ်အဒိလၢနဖိအဂီၢ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအလီၤတကွၢ်ဒိ မ့တမ့ၢ် ကွဲၣ်ဂီၢ်အူတၢ်ဆဲးကျိး အလီၤတကွၢ်ဒိ.
 - ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နကအဲၣ်ဒီးဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလၢ ကမၤပုၤ ပုၤခၢၣ်စးတန့ၢ် စိန့ၢ်ကမိၤ အလီၤတကွၢ်ဒိအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ vlpcny.org/get-help/immigration/planning-for-immigrant-parents တက့ၢ်

တၢ်မ့ၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်န့ၣ်, နကဘၣ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤပုၤဒ်လဲၣ်

- တၢ်မ့ၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်န့ၣ် ဒီးဖျိ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟီၤမၤ ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ်န့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဆဲးကျိးဆဲး ကျိၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကကိးလိတဲစိ ဒ်အမ့ၢ် နဟံၣ်ဖိဃာ်ဖိ, ပီၤရီ, မ့တမ့ၢ် မိၢ်လဲၤဝဲဒါဒီးန့ၣ်လီၤ.
- နကိး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အတၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤတဲစိ လၢက ဘျးစဲဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - လၢကကိး ထံလီၤကီၢ်ပူၤ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အတၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဂ့ၢ် ဂီၢ်အူလီၤတဲစိ (National Immigration Detention Hotline) အဂီၢ်, ဆိၣ်လီၤ 9233# ဖဲတၢ်ဒုးဃာ်လီၤလိတဲစိအလီၤတက့ၢ်. ဂ့ၢ်ဂီၢ် အူလီၤကျိၤအံၤ အဘူးအလဲကလီ, တၢ်တကန့ၣ်ဟ့ၣ်ကန့ၣ်စူၣ်, ဒီးတၢ် ကိးအီၤလၢ မ့ၢ်တန့ၢ် - မ့ၢ်ယၢ်န့ၢ်, ဂီၤဒီ 11 နနီၣ်ရံၣ် တုၤ မ့ၢ်န့ၢ်ဒီ 11 နနီၣ် ရံၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - ဒ်သိးကကိး တၢ်တီတၢ်တြၢ် လၢပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဟံၣ်ဖိဃာ်ဖိတဖၣ် အဂီၢ် (ustice for Migrant Families) ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤကျိၤ လၢတၢ် ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲ Buffalo ကီၢ်စာဖိၣ်ဃာ်ပူၤ (Federal Detention Facility) အဂီၢ်, ကိး 716-427-4917, မ့ၢ်တန့ၢ်-မ့ၢ်လွၢ်န့ၢ်, ဟါဒီ 2-4 နနီၣ်ရံၣ် ဒီးဟါဒီ 6-8 နနီၣ်ရံၣ်တက့ၢ်.

ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲ ပုၤတဂၤလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အီၤ ဒ်လဲၣ်

- ICE ဒုးဃာ် ပုၤလၢတမ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိ ICE တၢ်ဖိးတၢ်မၤအလီၤ, လီၤကဝီၤ ဃာ်ပူၤ, ဒီးတၢ်ဒုးဃာ်ပုၤလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်အလီၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အကျိၤအကျဲအံၤ ကီၢ်ဝဲလၢတၢ်ကယု သ့ၣ်ညါအဂီၢ်, ဒီးတၢ်အံၤဒုးကိးဒုးခဲဝဲလၢ ကသ့ၣ်ညါပုၤလၢနအဲၣ်အီၤတဂၤ အအိၣ်တၢ်လီၤ ဒီးကဆဲးကျိးဒီးအီၤအဂီၢ်လီၤ.
- လၢကယုထံၣ်န့ၢ် ပုၤလၢအအိၣ်ဖဲ () တၢ်ဒုးဃာ်အဂီၢ် -
 - န့ၣ်လီၤဆူ locator.ice.gov ဒီးဆိၣ်လီၤ ပုၤတဂၤန့ၣ် -
 - မံၤ, ထံကီၢ်လၢအအိၣ်ဖျိ, အိၣ်ဖျိမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီ, မ့တမ့ၢ်
 - A နီၣ်ဂံၢ် 9 ဖျါၣ်
 - တၢ်ယုကွၢ် ICE အံၤကြးဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤတဂၤအံၤ တၢ်ဒုးဃာ်အီၤ လၢတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်ဘၣ်ဆိၣ် တၢ်အံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢက တီၢ် လၢကအိၣ်ဖျါထီၣ် ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲပူၤအဂီၢ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢ ပုၤလၢနအဲၣ်အီၤတဂၤအံၤ တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အီၤ ဖဲ ICE တၢ်ဒုးဃာ်လီၤ လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်န့ၣ်, နယုထံၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်သ့ ဝဲ ဒီးဖျိ -
 - တၢ်ယုကွၢ်အဝဲသ့ၣ်ဖဲ accesscorrections.com န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အမံၤမ့ၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤဖျါဝဲလၢ တၢ်ဖိဃာ်ဒုး ဃာ်အီၤ ဖဲတၢ်လီၤလၢနယုထၢအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - ဆဲးကျိးတၢ်ဒုးဃာ်အလီၤလီၤလီၤ ဖဲ ice.gov/detention-facilities
 - လၢတၢ်စူးကါ အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ယုကွၢ်အဖိဃာ် နယုပုၤမ့ၢ်တဘၣ်ဘၣ် န့ၣ်, နဆဲးကျိး () တၢ်ဒုးလူၤဟီၤမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်ထူးထီၣ် ကွၢ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤ (Enforcement and Removal Operations (ERO)) တၢ်မၤလီၤဝဲဒါဒီးဖဲ - ice.gov/contact/field-offices သ့ဝဲလီၤ
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ယုထံၣ်န့ၢ်ပုၤတဂၤလၢ လၢတၢ်ဒုး ဃာ်လီၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ freedomforimmigrants.org/toolkit-lost-in-detention တက့ၢ်
- လၢကယုကွၢ် ပုၤတဂၤအတၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဘျီၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီ ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျိၤအ ဂီၢ် -
 - န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ acis.eoir.justice.gov ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤ A နီၣ်ဂံၢ် 9 ဖျါၣ်, မ့တမ့ၢ်
 - ကိးလိတဲစိဆူ 1-800-898-7180 ဒီးလူၤဟီၤမၤထွဲတၢ်န့ၣ်ကျိၤတဖၣ်.
- လၢကယုဒီးန့ၢ် သဲစးတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် -
 - လၢကယုဒီးန့ၢ် တၢ်ကရၢကရိလၢတဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျုး လၢအဟ့ၣ်လီၤ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် သဲစးတၢ်မၤစၢၤ လၢအကလီ မ့တမ့ၢ် အဘူးအလဲ စၢၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ immigrationadvocates.org/legaldirectory တက့ၢ်
 - ကိး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် တၢ်ကတီၢ်ဒီသဒါ တၢ်တီၢ်ကျိၤ (Immigrant Defense Project) ဖဲ 212-725-6422
- ဒ်သိးကဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ် စုပျုပူၤဆိအဂီၢ် -
 - ပုၤလၢနအဲၣ်အီၤတဂၤအံၤ တၢ်ဟ့ၣ်အာၣ်လီၤဟ့ၣ်အီၤ စုပျုပူၤဆိ လၢအ ဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အီၤတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကကြးဝဲဘၣ် ဝဲလၢ စုပျုပူၤဆိအတၢ်မၤစၢၤ လၢစုပျုပူၤဆိအစုတီၢ်ဟ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃး စုပျုပူၤဆိတဖၣ် ဖဲန့ၣ်ယိၣ်ကီၢ်စံၣ်ပူၤအ ဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ envisionfreedom.org/get-support တက့ၢ်
 - စုပျုပူၤဆိစုတီၢ်ဟ်အတၢ်ကွဲးရံၣ် လၢထံလီၤကီၢ်ပူၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ bit.ly/localbailfunds တက့ၢ်

ဟံပ်ဖီဖီဖတ်အိတ်ယူတဖ်

နူယိတ်ကီစံပ် တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ

- စးထီၣ်လာလီယနူအါရံ 1 သီ, 2025 နှ်, နူယိတ်ကီစံပ်အံၤ ကစးထီၣ် တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ နှ်လီၤ.
- ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ လၢအအိတ်ဆိးဖဲနူယိတ် လၢအအိတ်ဒီးဟူးသးတဖ် ကဒီးန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဆိးကွဲး အသီ 20 လၢတက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ် နှ်လီၤ.
- တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်အံၤ လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ လၢအအိတ်ဆိးဖဲနူယိတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ဒီးတလိၣ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ ပုၤလီၤလၢဘၣ်. တၢ်အံၤတၢ်စးထီၣ်ဒီးန့ၣ်အံၤသ့လၢအဆိအချူ ဖဲတၢ်နှံၣ်လီၤတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.
 - တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ လီၤဆီလီၤသးဒီး နူယိတ်ကီစံပ် တၢ်ဆိးကွဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်ဘျူးအဂၤတဖ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤလီၤတဖ် မၤဆူၣ်မၤစိးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖ် ဒ်သီးကစူးကါလၢကွဲးခွဲးအဂၤတဖ် တချူးကစးထီၣ်စူးကါ တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုတ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢအဂၤတခါအဖီခိၣ် တသ့ဘၣ်.
- ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖ် စူးကါ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအံၤလၢ တၢ်အိတ်ဒီးဟူးသးအါဘျီ လၢတနီၣ်အတီၢ်ပုၤသ့ဝဲဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဟံပနီၣ်ဃာ် အသီ 20 လၢ 52 နံၣ်အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.
- တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖ် ဖဲလၢလၢအတၢ်ဖိးတၢ်မၤ, တၢ်မၤလီၤ, တၢ်မၤန့ၣ်ရံၣ်တတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအါထီၣ်န့ၣ်ရံၣ်အိတ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တက်ကဲမိကဲပဲခဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ပၣ်ဃာ်ဒီး တၢ်ဃာ်ကျဲးစးဒီးန့ၣ်ဖိ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ထၢန့ၣ်လီၤချီသ့လၢအါလီၤပုၤ ဒီးတၢ်ပတုၣ်ကွဲးတၢ်အိတ်ဒီးဟူးသးအတၢ်ကွဲးထွဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွဲး ny.gov/prenatal တက့ၢ်

ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် တၢ်မၤလၢထီၣ်ဖိသ့ၣ်အကမၢ်

- ဟံပ်ဖီဖီဖတ်လၢအဒူးတၢ်ခိတ်သ့ ဃုတ်ဒီးအဖီလၢအသးနံၣ်စုၤန့ၣ် 17 နံၣ်သ့ၣ်တဖ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကီၢ်စံပ်ကရူၢ်ဖိသ့ၣ်ဒီး လၢအမ့ၢ် နူယိတ်ကီစံပ် အတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်ဆူ ကီၢ်စံပ်ခိတ်သ့ဒီးန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိတ်ဒီး ဖိသ့ၣ်လၢအဒူးသးလၢန့ၣ်တဂၤ လၢအသးနံၣ်စုၤန့ၣ် 17 နံၣ်, ဒူးတၢ်ခိတ်သ့, ဒီးအိတ်ဆိးဖဲ New York ကီၢ်စံပ်အပူၤ လၢဆၢကတီၢ်လၢပုၤ (မ့တမ့ၢ် ဒီးတုၣ်ဒီးဖိသးဒီးပုၤတဂၤလၢ လၢအအိတ်ဆိးလၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲး လၢဆၢကတီၢ်လၢပုၤန့ၣ်) နကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ခိတ်သ့ခဲးဒီးလၢ တၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ကွဲးအံၤအဘူးအလဲသ့ လၢတၢ်ခွဲးခိတ်သ့ဆူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လၢကြးတီၢ်နီၣ်, ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် ဖိသ့ၣ်အကမၢ်န့ၣ် ပၣ်ဃာ်ဒီး မိၢ်ပၢ်လၢဆိးထီၣ်အတၢ်ခိတ်သ့တၢ်ဂ့ၢ်တဖ် လၢစူးကါ နီၣ်တဂၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတ်သ့အတၢ်မ့ၢ်တၢ်နီၣ်ဂံၢ် (ITIN) န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် ဖိသ့ၣ်အကမၢ်အဂီၢ်, လဲၤန့ၣ်လီၤကွဲး tax.ny.gov/pit/credits/empire_state_child_credit.htm န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်မၤစၢၤ တၢ်ကဟုကယာ်ဖိသ့ၣ် အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲး

- အဲဒ်အံၤ ဟံပ်ဖီဖီဖတ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ဖိသ့ၣ်တၢ်ကွဲးထွဲတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ် ကီၢ်စံပ်စုၤတဲန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အခါသး 85% မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၣ်အန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဟံပ်ဖီဖီဖတ် ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိတ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တၢ်ဟံန့ၣ် လၢတအါန့ၣ် -
 - \$73,869.56 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပုၤဟံပ်ဖိအိတ် 2 ဂၤ
 - \$91,250.63 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပုၤဟံပ်ဖိအိတ် 3 ဂၤ
 - \$108,631.70 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပုၤဟံပ်ဖိအိတ် 4 ဂၤ
 - \$126,012.77 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပုၤဟံပ်ဖိအိတ် 5 ဂၤ
 - \$143,393.84 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပုၤဟံပ်ဖိအိတ် 6 ဂၤ
 - တၢ်ကဟံပနီၣ်တၢ်အဘူးအလဲတုၤလၢ 1% လၢဟံပ်ဖီဖတ် အတၢ်ဟံန့ၣ်ဟံဖိခဲလၢ အိတ်လၢတၢ်ဖိတၢ်ယာ်အပနီၣ်ဖိခိၣ် လၢဟံပ်ဒုၣ်လၢန့ၣ်လီၤမၤသးကိးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တနံၣ်အတီၢ်ပုၤတၢ်ပျုၤလၢတၢ်တဟံဖျါထီၣ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲအဘျီ 80 န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ် ဒီးကသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ် ဘၣ် ဖိသ့ၣ်တၢ်ကဟုကယာ်လၢအပူၤဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလၢအဘူးအလဲဘၣ် အဂီၢ်, လဲၤကွဲး ocfs.ny.gov/ccap န့ၣ်တက့ၢ်.

ကိုတဖန်
ဒီးတၢ်ကၠုၣ်ဘၣ်ကၠုၣ်သ့

ပဒိန်ကုန်အတင်ရန်လီကျဲလီ (3K-12)

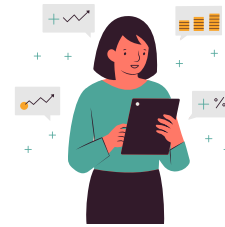
- New York ကိစ္စအင်္ဂလိပ်စာလေ့လာသင်တန်း၊ လာတပည့်ဃုာ်ဒီး အတတ်ပညာလီ၊ ဆူထဲကီပူအပတီ၊ တခွဲးတတ်ယာ်လာကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီ ဒီးအပတီၢ်ဂ့ၤ၊ စးထီၣ်လာကတီၢ်ဆဲးကွဲၣ် ဒီးတုၤလၢအဝဲသ့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တီၢ်ထီၣ်အလီၢ်အုၣ်သး၊ မ့တမ့ၢ် အသးနီၣ်ပံၤထီၣ် 21 နံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဟံၣ်န့ၣ်တဖၣ်အာၣ်လီၤတူၢ်လီၤတၢ်ခွဲးတတ်ယာ်လာ တၢ်ကွဲးကျိးထံ ဒီးတၢ်ကတီၢ်ကျိးထံ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါခဲလၢာ် လၢပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအရ့ၤဒ် ဘၣ်ဃးဒီး ဖဲသၣ်အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢ အလုၢ်အလၢ်လၢချုးဆၢချုးကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤကွဲၣ်တဖၣ် ပတံထီၣ်ဒီးဆဲးလီၤအမံၤလၢ ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်သ့ကိးဆၢကတီၢ်ဒီး လၢဒီတနီၣ်အပူၤ၊ ဖဲတၢ်ဃုထၢတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အီၤလၢ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလုၢ်အလၢ်လၢတၢ်ချုးအကတီၢ်ဒ်လံာ်န့ၣ်လီၤ.
- ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်တသံကွၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟံပနီၣ်လီၤဆူထဲကီၢ်အပူၤအတီၤပတီၢ် ဒီးတဟ့ၣ်ဒီတဟ့ၣ်နီၤ ပုၤကွဲၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကွဲၣ်ထီၣ်ပတီၢ်မုၢ်အနီၤလၢကွဲၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤဘၣ်. ကတီၢ်ဆဲးကွဲၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတနီၤဃုာ်ဒီးတၢ်မၤယာ်ထီၣ်န့ၣ်ရဲၣ်တဖၣ် ကသံကွၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်လီၤဆူထဲကီၢ်ပူၤမ့တမ့ၢ် ကျိၣ်စ့တၢ်ဟံပနီၣ်-အခိၣ်တဖၣ် တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဃုထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- New York ဝုၢ်ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဘၣ်ဃး ကဘၣ်ပတံထီၣ်ပုၤကွဲးကျိးထံတၢ် ဒီးပုၤကတီၢ်ကျိးထံတၢ်တၢ်မၤစၢၤ ဖဲ NYC ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ် schools.nyc.gov/hello မ့တမ့ၢ် ကိး [718-935-2013](https://schools.nyc.gov/hello) တက့ၢ်.
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဆဲးလီၤမံၤကျိၤကျဲအဂီၢ်, ဟံးန့ၢ် "2023 NYC ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအတၢ်နီၣ်ကျဲ"လၢခိၣ်ဖျါထၢအပူၤ အိၣ်လၢကျိၣ် 9 ကျိၣ် ဖဲ schools.nyc.gov/admissions န့ၣ်လီၤ.
 - လၢကဃုကွၢ်ဒီးပတံထီၣ် NYC ပဒ်ၣ်ကွဲၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ myschools.nyc.gov, ကိး [311](https://myschools.nyc.gov), မ့တမ့ၢ် လဲၤအိၣ်သကိး ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အတၢ်တူၢ်လီၤမုၢ်ဝဲလီၤ လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်တူၢ်လီၤမုၢ်ဝဲလီၤ အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ် တၢ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤသ့ဖဲ schools.nyc.gov/fwcန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ တၢ်အတီၤပတီၢ် လီၤဆီလီၤသးတဖၣ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢနကထံၣ်ဘၣ် 2024 တၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သီကတီၢ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အဆၢကတီၢ်အဂီၢ်, လဲၤကွၢ်ဖဲ schools.nyc.gov/enroll တက့ၢ်.

စုတင်မလစာ လခံလွှာကိုအဂီု

- တီးနက်တီမေးစာဖတ် UnderstandingFAFSA.org လာအမူ ပုံစံယူ ဘျားစံလာ အဟုံလီတင်နက်ကျဲတဖန် ဒီးတင်အိပ်ယာတဖန် လာကွဲ ဖိတဖန်ဒီးဟုံဖိယီဖိတဖန် လာအဟုံဒီးနက်ကျိစုလာ ဒီလှင်ကွဲအဂီၢ် တက့ၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ် FAFSA တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်အတၢ်နက်ကျဲ (How-To Guide) လာတီၤထီၣ်ကွဲဖိတဖန်အံၤအဂီၢ် အိပ်ဝဲလာ ကျိအ ကျိတဆဲန့ၣ်လီၤ.
 - ပုံစံယူန့ၣ်အံၤ မၤသီထီၣ် တၢ်ကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ် (how-to) ပုံ ယဲၤကဘျးပၤတဖန် လာကွဲဖိလၢတအိပ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖန် ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤအိပ်ကီၢ် အဟုံဖိယီဖိတဖန်အဂီၢ်လီၤ.
- New York ကီၢ်စဲၣ် ကျိစုတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖန်
 - ကွဲအတၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ (TAP) အံၤမၤစၢၤ ပုၤအိပ် ဆိးဖဲ New York လာအကြးအဘၣ်တဖန် လာကဟ့ၣ်ကွဲအ ဘျးလဲ ဖဲကွဲလၢတၢ်အာၣ်လီၤတုၢ်လီၢ်ဟံၣ်အံၤ ဖဲ NYS အပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် TAP တၢ်ဟ့ၣ်ကနၤအံၤ အိပ်ဝဲပၢ်တုၤ \$5,665 န့ၣ်လီၤ. TAP န့ၣ်မ့ၢ်စုတၢ်မၤစၢၤအယံ တၢ်တဘၣ် ဟ့ၣ်ကၢ်ကွဲအံၤဘၣ်.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် လာတၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ် လီၤကွဲဖဲ hesc.ny.gov/tap တက့ၢ်.
 - Excelsior ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲ
 - Excelsior ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲ ဃုာ်ဒီး ကွဲဖဲကျိစုတၢ်တီၤ စၢၤမၤစၢၤအဂၤအံၤ ဟ့ၣ်ပျဲကွဲဖိတဖန်လာ ကထီၣ် SUNY မ့ တမ့ၢ် CUNY ဒီလှင်ကွဲလၢကွဲအဘျးအလဲကလီၤန့ၣ်လီၤ
 - ကွဲဖဲလၢအိပ်ဒီးဟုံဖိယီဖိလၢအိပ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်စုတဖန် \$125,000 မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၣ်အန့ၣ်သ့ၣ်တဖန်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ကပတံထီၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ.
 - NYS တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုမၤစၢၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ အံၤ ကအိးထီၣ်သးဖဲ လါမ့ၢ် 2025 လာ 2025-26 ကူၣ်သ့ တၢ်သိၣ်လဲန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤ ကွဲဖဲ hesc.ny.gov/excelsior တက့ၢ်
 - ဘျိၣ်ဒိၣ်ထးကိတ်တီၢ် José Peralta New York ကီၢ်စဲၣ် DREAM သဲစးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤကွဲဖိလၢတအိပ်ဒီး လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲး ဃါ မ့တမ့ၢ် ကွဲဖဲအဂၤတဖန်လာ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် စုဆိၣ်ထွဲလၢ NYS ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲအံၤ ဒီးကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲတဖန် လာအကဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤ အပတီၢ်ထီၣ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အဘျးအလဲတဖန်န့ၣ် လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤ ကွဲဖဲ hesc.ny.gov/dream တက့ၢ်

ကျပ်စွတ်ဟွန်စိဟွန်ကမီ

Fairness in Apartment Rentals Act (တၢ်ထံသီးတုၤသီး ဖဲ တၢ်ဒီးလဲဟံၣ်ဒါးသဲစးအပူၤ)(the FARE Act)

- ဖဲ New York ဝုၢ်ပူၤ, စးထီၣ်ဖဲ လၢယုၤ 11 သီ, 2025 န့ၣ်, ဖဲပုၤခၢၣ် သးတဖု မ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ဃီအဂ့ၢ်အကျိၤဃုာ်ဒီးဟံၣ်ကစၢ်အတၢ်ဟွန် ပျဲဒ်လံာ်န့ၣ်, ဟံၣ်ကစၢ်တဖု မၤပုၤဒီးလဲဟံၣ်ဖိတဖုလၢကဟွန်လီၤ ပုၤခၢၣ်သးအဘူးအလဲတသ့ဘၣ်.
- ဟံၣ်ကစၢ်မ့ၢ်ဒီးလဲပုၤခၢၣ်သးတဖုန့ၣ်, ဟံၣ်ကစၢ်ကဘၣ်ဟွန် ပုၤခၢၣ် သးတဖုအဘူးအလဲလီၤ, ပုၤဒီးလဲအိၣ်ဟံၣ်ဖိတဘၣ်ဟွန်ဝဲဘၣ်.
- ဟံၣ်ကစၢ် ဒီးပုၤခၢၣ်သးသ့ၣ်တဖုအံၤ ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၤတၢ် အ ဘူးအလဲလၢ ပုၤဒီးလဲအိၣ်ဟံၣ်ဖိ အမူအဒါအိၣ်လၢ ကဘၣ်ဟွန်လီၤ ဖဲတၢ်ဘီးဘၣ်ရၢလီၤအပူၤ ဒီးဖဲတၢ်ဒီးလဲလံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအပူၤ, ပုၤ ဃုာ်ဒီး ပုၤယံၤသန့ ဒ်အမူၢ် StreetEasy အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်အဘူးအလဲတဖုအံၤ တၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးအီၤအမံၤ လၢအသီ လၢကဟးဆူးတၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤအဂီၢ်တသ့ဘၣ်.
- တၢ်ဃုာ်အဘူးအလဲတကြးတဘၣ်အဒိတဖု -
 - "တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအဘူးအလဲ" တၢ်အံၤ လီၤပ လီၤသးဒီး ပုၤခၢၣ်သးတဖုအဘူးအလဲ
 - လံာ်ပတံၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဘူးအလဲ လၢအအိၣ်ဖျါထီၣ် ဝဲ ထဲဒ်ဖဲနအၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤလၢကဒီးလဲဟံၣ်ဝဲအခါ
 - တၢ်အဘူးအလဲတဖု လၢတၢ်တကွဲးရဲၣ်လီၤဟံၣ်အီၤဖဲ တၢ်ဘီးဘၣ် ရၢလီၤအခိၣ်ထံးအလီၤ
- ပုၤဒီးလဲဟံၣ်ဖိတဖု ဃုာ်လၢကမၤသကိးတၢ်ဒီးဒီး ပုၤခၢၣ်သးတဖု လၢအနီၢ်ကစၢ်သ့ဝဲ.
- လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတံၤအဂီၢ်
 - ဆိုးထီၣ်တၢ်ကအုကစၢ် ဃုာ်ဒီး ပုၤစူးကါတၢ်ဖိ ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိအ တၢ်ဒီသဒါဝဲကျဲၤ (Department of Consumer and Worker Protection (DCWP)) ဖဲ [၁၈၆၆-
dcwppb.ny.gov/consumer-complaint/file-
complaint](https://dcwppb.ny.gov/consumer-complaint/file-complaint)
 - နကလိာ်ဘၣ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဒ်အမူၢ် လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤ လီၤလံာ်ကွဲးဒီး, လံာ်တၢ်ဘီးဘၣ်ရၢလီၤအခိၣ်ထံး, ဒီးတၢ်ဆဲးကျိး ဆဲးကျဲၤလၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ် အဘူးအလဲလၢတၢ်တဟံၣ်ဖျါအီၤ မ့တ မ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါကမၤအီၤ လၢကဒူးန့ၣ်ဖျါတၢ်အုၣ်သးလၢ တၢ်လုာ် သ့ၣ်ခါပတံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/site/dca/about/FAQ-Broker-Fees.page

ပုၤဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤတီၣ်ထီၣ် ITIN တဖုအဂီၢ်

- ဖဲလၢအုၤဖျၢၣ် 2025 န့ၣ်, ထံလီၤကီၢ်ပုၤတၢ်ခိတၢ်သ့ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ (Internal Revenue Service (IRS)) အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤဝဲလၢ ကမၤ သကိးတၢ်ဒီး ထံလီၤကီၢ်ပုၤဂ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၢဝဲကျိၤ (Department of Homeland Security) ဒ်သီးကဟွန်ခိဟွန်နီၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအကါဒိၣ်တဖု ဘၣ်ဃးပုၤဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့လၢတအိၣ်ဒီး လံာ်တၢ် ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖု လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကနီၤဟးထီၣ်အီၤ အဂီၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ITIN ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ထံၣ်အတၢ်ခူသ့ၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [nyc.org/resources-training/taxpayer-
information-for-itin-filers](https://nyc.org/resources-training/taxpayer-information-for-itin-filers)

NYS တၢ်မၤအါထီၣ် အဘူးအလဲ ဖဲလၢယနုၤအါရံၤ 1 သီ 2025

- စးထီၣ်လၢလၢယနုၤအါရံၤ 1 သီ 2025 န့ၣ်, နူယီၣ်ကီၢ်စဲၣ် မၤအါထီၣ် ပုၤ မၤတၢ်ဖိအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲနူယီၣ်ကီၢ်စဲၣ်န့ၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိအဘူးအလဲအစုၤကတၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ \$15.50 န့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲနူယီၣ်ဝုၢ်, Long Island ဒီး Westchester န့ၣ်, ပုၤမၤတၢ်ဖိအ ဘူးအလဲ အစုၤကတၢ်န့ၣ် ကမ့ၢ်ဝဲ \$16.50 န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟွန်လီၤကျိၣ်စုအပတီၢ်အသီ အစုၤကတၢ် လၢ NYC

ပုၤဆုၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖုအဂီၢ်

- နမ့ၢ်ဆုၤတၢ်အိၣ်ကျိးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် လၢအဲး(ပ)တခါအဂီၢ် ဖဲ New York ဝုၢ်အပူၤန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖု ဖဲနတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပတီၢ် အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- နအဲး(ပ)ကဘၣ်ဟွန်နုၤအစုၤကတၢ် တနုၤရံၣ် \$19.56 (တဘၣ်ဃုာ်ဒီး စုဟွန်မုၢ်တဖု) လၢနတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢနဆုၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
 - အဘူးအကလဲအစုၤကတၢ်အံၤ ကဟံၣ်အါထီၣ်တနုၤတဘျီ ဖဲလၢအုၤ ဖျၢၣ် 1 သီန့ၣ်လီၤ.
 - အဲး(ပ)သ့ၣ်တဖု ကဘၣ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲ တၢ်ဟံၣ်ဖျါအါထီၣ် အတၢ် သိၣ်တၢ်သီ လၢကဟွန်အါထီၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး တၢ်ဟွန်အဘူးအလဲအစုၤကတၢ် ဒီးပုၤမၤ တၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖုအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/DeliveryApps တက့ၢ်.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖုအံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့လၢ အဲကလဲးကျိၢ်, စပုၣ် ကျိၢ်, အရဲၣ်ကျိၢ်, ဘုၤဂၤလံာ်ကျိၢ်, တရူးကျိၢ်, ဖရဲၣ်စုၣ်ကျိၢ်, ဟွန် တံၣ်ကျိၢ်, ခိရဲၣ်ကျိၢ်, ဖိလၢၣ်ကျိၢ်, ရဲၣ်ရဲၣ်ကျိၢ်, ဒီးအံၤဒုၣ်ကျိၢ်န့ၣ် လီၤ.

အိမ်ခြံစိုက်

လါယူ၊ ၂၀၂၅ ဝှ်ခိတ်ဃုထာခိတ်ထံးခိတ်

- ဂွါဒ်ရိုက်ဘုထာခိုင်ထုံးခိုင်ဘိ လာ NYC, အဲဘာနံ ခီးဘာဂ်ဖလိဂ်အဂီနံ မှ်ဝဲဝဲ လါယူ 24 သီ, 2025 နံလီၤ.
- လာတါကဟ်ဖိုင်မာသကီးတါ ဖဲတါဘုထာခိုင်ထုံးခိုင်ဘိ ဖဲနူယိုင်ကီၤစံပ်ပူအဂီၢ်, နကဘာဂ်ဆဲးလီၤဟ်မံၤ ဆူပပ်တါလါအမာတါဘုထာအအိုင်နံလီၤ.
- မုါနီၤမုါသီအလီၢ်ခံကတါ လာတါကဆဲးလီၤမံၤ လာတါဘုထာခိုင်ထုံးခိုင်ဘိ, မုတမုါ လာတါကဆီတလဲနလီၢ်အိုင်ဆိးထုံးအဂီၢ်နံမှ်ဝဲဝဲ လါယူ 14 သီ, 2025 နံလီၤ.
- လာတါကကွါကဒါကွါ နပှါဟ့ၣ်တါဖးတါဆဲးလီၤမံၤ ခီးပပ်တါတါဘာဂ်ထွဲအဂီၢ်, နလီၤကွါဖဲ voterlookup.elections.ny.gov.
 - နမုါအိုင်ခီးတါသံကွါဘာဂ်ဃး နတါဆဲးလီၤမံၤအပတီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်နံ, ဆဲးကျိးနခိုင်ထံၣ် တါဘုထာကမံးတံၢ်မိၢ်ပှ်ဖဲ - www.elections.ny.gov/CountyBoards.html
 - ပှါအိုင်ဆိးဖဲ NYC တဖၣ်အဂီၢ် - နလီၤကွါဖဲ vote.nyc

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအဂီၢ်

- နယူးယောက်မြို့အုပ်စု 16 ဆူအေဖီဒိုင်, မွမ်းပျားကီးအမဲရကားဖီ, ပျားအိုင်ဆီးစ် NY နှင့်, နဆေးလီးမံလဲ တက်ဟွန်တီးဖေးအဂီၢ်သွဝဲ တချူးလားတက်ဟွန် တီးဖေး မှုနီၢ်မုၢ်သီ အစှၢကတၢ် အသီ 30 သွဝဲန့ၢ်လီၤ.
- နယူးယောက်မြို့အုပ်စု 16 မုတမုၢ် 17 နံၣ်န့ၢ်, နဆေးလီးဆီမံလဲ တက်ဟွန် တီးဖေးအဂီၢ်ဘၣ်ဆၣ် နဟွန်တီးဖေးတသ့ ပၢ်တုလၢ နယူးယောက်မြို့အုပ်စု 18 နံၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.
- နမုၢ်အိုင်လားဟီၣ်ပူၤ တက်ထံၣ်နမုၢ်ကမၣ်တၢ်အၢအသီသီ မုတ မုၢ် ကီၢ်ဘျီၣ်မုၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢ နနီၢ်သးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် မုၢ်တလၢတပွဲၤ ဘၣ်န့ၢ်, နဆေးလီးမံလဲ တက်ဟွန်တီးဖေးအဂီၢ်တသ့ဘၣ်.
- NYS တက်ဟွန်တီးဖေးတၢ်ဃုထၢကမံးတံၢ်မိၢ်ပျၢ် - www.elections.ny.gov/VotingRegister.html
- NYC တက်ဟွန်တီးဖေးတၢ်ဃုထၢကမံးတံၢ်မိၢ်ပျၢ် - vote.nyc/page/register-vote
- တၢ်ဆေးလီးမံလဲအတုၣ်နးလီၤ (ဖဲနမုၢ်အိုင်ဒီး NYS တၢ်နီၣ်သီလွၣ် လံာ်ပျံက့ၤ, တၢ်ဟ့ၣ်မုၢ် ID လၢတမုၢ်တၢ်နီၣ်သီလွၣ်) - voterreg.dmv.ny.gov/MotorVoter
- ဃုလံာ်တၢ်ဆေးလီးမံလဲအလံာ်ဒီ ခီဖျိ လီတံစံ (တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢ အဲက လံးကျိၣ် မုတမုၢ် စပုၣ်ကျိၣ်) - 1-800-FOR-VOTE (1-800-367-8683)
- လၢတၢ်ကဆေးလီးမံလဲတက်ဟွန်တီးဖေးအဂီၢ်န့ၢ်, နတသ့ၣ်ညါလီၤတံာ် ဘၣ်ၤ. သမံသမံးကွၢ် နပျာ်ဟွန်တီးဖေးတၢ်ဆေးလီးမံလဲအပတီၢ်တဖၣ် ဖဲ voterlookup.elections.ny.gov တက့ၢ်.

နတ်ခွဲတပ်ယာမဲတပ်ဟ့ၣ်တပ်ဖးအလီၣ်

- ပြာဟ့ဉ်တၢ်ဖးဖိသ့ဉ်တဖၣ် လဲၤဆူ တၢ်ဟ့ဉ်ဆိတၢ်ဖးလီၤခါၣ်သးသ့ဉ် တဖၣ် ဖဲဒိၣ်ထံဉ်လၢအအိၣ်ဆိးဝဲအလီၤ လၢတမ့ၢ် New York ဝုၢ် ဖဲ လၢပြာဟ့ဉ်တၢ်ဖးဖိသ့ဉ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်သ့ဉ်ဆာဖးကတီၢ်န့ၢ်အီၤ ခီဖျါ အတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤ ဖဲတၢ်ဟ့ဉ်ဆိတၢ်ဖးလီၤတတီၤန့ၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်နၢ်လၢနကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ဖးဒီးနအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမဲၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်လၢနကဟ့ဉ်တၢ်ဖးအယီၤ, ဘၣ်ဆၢနမ့ၢ်မ့ၢ်တအိၣ် ဖျါလၢပြာဟ့ဉ်တၢ်ဖးအ မံၤစရီၤအပူၤဘၣ်န့ၢ်, နယုတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ဖးလိာ်ပ ကြီၣ် မ့တမ့ၢ် လိာ်ဆိၣ်လီၤသး သ့ဝဲလီၤ.
- နမ့ၢ်ပြာဟ့ဉ်တၢ်ဖးအဆိကတၢ်တဘျီဒၣ်လၢ် တလိာ်လၢနဟ့ဉ်ဒုးန့ၢ် န ID ဖဲတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ဖးအလီၤဘၣ်.
- နမ့ၢ်လဲၤခီဖျါဘၣ် တၢ်တအိၣ်ဒီးဟံဉ်ဃီဒၣ်လၢ်န့ၢ်, နဟ့ဉ်တၢ်ဖးသ့ဒီးဝဲ လီၤ.
- လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ, တၢ်မ့ၢ်ဟံးန့ၢ်ဒ်ပြာမၤကမၣ်တၢ် အၢအၢသီ သီတကၤဒၣ်လၢ်န့ၢ်, နဟ့ဉ်တၢ်ဖးသ့ဒီးဝဲလီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် အဂီၢ် - nycvotes.org/how-to-vote/voting-rights
- ပြာဟ့ဉ်တၢ်ဖိတနီၤလၢ အအိၣ်လၢ နျူယီးကီၢ်ဝဲန့ၢ်အပူၤန့ၢ် မၤန့ၢ်အခွဲး လၢ အိၣ်ဒီးဘူးလဲ တုၤလၢ ခံန့ၢ်ရံၣ် ဒ်သီး ကဟ့ဉ်တၢ်ဖးအဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ် နထီၣ်ဘးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်ခါအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ - www.elections.ny.gov/NYSBOE/elections/TimeOffToVoteFAQ.pdf

လကမလီအီထီယိုးပတ်ဘုထာအမူးအကျါအကျအဂီ ဒီး
တံအံမတံဒ်လံအဂီ, ကွံတံဂီမူတဖနဲ - nyic.me/civics

သုဉ်ညါနတ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

ပုၤတၢ်ဖၣ်သုဉ်တဖၣ် ဒီးပုၤထံဂၤကိၢ်ဂၤသုဉ်တဖၣ်အံၤ
ကြးဟံသုဉ်ဟံသးဝဲလၢ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သုဉ်တဖၣ်
ဖဲအကွၢ်ဆၢဟံဘၣ်ဒီး တၢ်ခိထံခိကိၢ် ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤန့ၢ်လီၤကိၢ်အခါအသ့
အတၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစး (Immigration and Customs
Enforcement (ICE)), ပၤကိၢ်ကွၢ်ဆၢထံဆၢကိၢ်ဆဲး, မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤတဖၣ် အခါန့ၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံပတုၢ်န့ၢ် ခိဖျါ တၢ်ခိထံခိကိၢ်ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤန့ၢ်ဒီး, သုဉ်နီၣ်လၢ -

- ဟံနသးဂၢ်ဂၢ်. တဘၣ်သုဉ်ပုၤဖျါသးတဂ့ၤ. တဘၣ်ခိၣ်ဆၢ မ့တမ့ၢ် ကြိမၤ
တၢ်တၢ် ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါတဂ့ၤ.
- တဘၣ်လိတၢ်ဂ့ၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤ လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအကမၣ်
တဖၣ်တဂ့ၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကအိၣ်ဘျၢသဲးစးဘျၢသဲးစးအဂၢ်လီၤ. တၢ်လၢန
တဲအိၣ်တၢ်ခိထံခိကိၢ် တၢ်စူးကါအိၣ်လၢ တၢ်ကထိဒါန့ၢ် သုဉ်နီၣ်လီၤ.
- ပုၤခၢၣ်စးတဂၤ မ့ၢ်သံကွၢ်လၢ အကကွၢ်ဃုန့ၢ် မ့တမ့ၢ် နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသုဉ်
တဖၣ်န့ၢ်ဒီး, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကကွၢ်လိာ်အိၣ်န့ၢ်လီၤ.
 - ဘၣ်ဆၢသန့ၣ်ကွၢ်, နတဘၣ်ထီဒါအိၣ် လၢနနီၣ်ခိနီၣ်ကစၢ်ဘၣ်.
 - ပၤကိၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲန့ၢ်, အဝဲသုဉ် ဖိၣ်ကွၢ်နတၢ်ကူ
တၢ်သီး သုဉ်နီၣ်လီၤ.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤကိၢ်အမဲရကၤ ထံဖိကိၢ်ဖိ ဒီးတၢ်ခိထံခိကိၢ်ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့ၢ်
ဃုကွၢ် နတၢ်ခိထံခိကိၢ် အလံာ်အလံာ်တဖၣ်န့ၢ်, နကဘၣ်ဒုးန့ၢ်အဝဲသုဉ် ဖဲ
အမ့ၢ်အိၣ်ဒီးန့ၢ်အခါန့ၢ်လီၤ.
- နမ့တၢ်ဟံပတုၢ်န့ၢ်, ဖိၣ်ဃာ်န့ၢ်, မ့တမ့ၢ် မၤပယွဲမၤအၢမၤသီန့ၢ် ခိဖျါ တၢ်ဒုး
လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးန့ၢ်ဒီး, ဂုၢ်ကျဲးဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပုၤခၢၣ်စး(တဖၣ်)
အမံ, နီၣ်ဂံၢ်, ဒီးအတၢ်ဟံပနီၣ် အဂ့ၢ်အကျါအဂၤတဖၣ်တက့ၢ်.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤဂၤ လၢပုၤတၢ်အပူၤအံၤ ဒီတၢ်ဂီၤမူ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ဃာ်တၢ်
ကလုာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးသုဉ်နီၣ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသုဉ်ကွၢ်အခါန့ၢ်, နကွဲးနီၣ်ဃာ် တၢ်မနုၤကထီၣ်သး သုဉ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်
လီၤ.
- ပုၤဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲးစးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါသုဉ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်မၤတၢ်
ဖိၣ်ပတုၢ်, တၢ်ဃုကွၢ်, တၢ်ဖိၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၢ်ကွၢ်လၢနထံန့ၢ်ကိၢ် ဒီးသ
န့ၢ်ထီၣ်သးလၢ နကလုာ်ဒုဉ်အတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကိၢ်အတၢ်လီၤစၢၤ, တၢ်ဘျၢ
တၢ်ဘၣ်, မုၢ်ခွါ, မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုဉ်အဖိခိၣ်န့ၢ် တၢ်အံၤတမ့ၢ်အဖိးသဲးစး
ဘၣ်.

နဟံဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီး ကိၢ်စၢၤဖိၣ်အပုၤခၢၣ်စးတဖၣ် ဆူ
တၢ်ဒီသဒါပုၤန့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၢ် တၢ်တိကျါ (Immigrant Defense
Project (IDP)) သုဉ်နီၣ်လီၤ.

IDP ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိး သဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ ဒီးတၢ်ဆုၢ်ခိ
ဆူပုၤန့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၢ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အံၤ,
တၢ်ဟ့ၣ်အံၤတၢ်ဃုအလူးအလံာ်ကွၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အံၤလၢ
အမၤကမၣ်သဲးစးတဖၣ် အအိၣ်န့ၢ်လီၤ. ကိး **212-725-6422** မ့တမ့ၢ်
အံၤမု(လ) info@immdefense.org တက့ၢ်.

နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသုဉ်တဖၣ်

- တနဟံဃီ ဒီး "နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီ" အဂၤတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်
မၤလီၤ အလီၤအကျါ ထံလၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်) အံၤအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီသဒါ လီၤလီၤ
ဆီဆီ လၢအတအိၣ်ဖဲ ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါဘၣ်န့ၢ်လီၤ. ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ
သုဉ်တဖၣ် န့ၢ်လီၤဖဲ နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသုဉ်တဖၣ်အံၤ သုဉ် ထဲ
ဒုဉ်ဖဲလၢ အအိၣ်ဒီးနတၢ်ဟ့ၣ်ပျါ မ့တမ့ၢ် အဝဲသုဉ် ဒုးန့ၢ်န့ၢ် ကွၢ်ဘျီအတၢ်
ဟ့ၣ်ပျါ (ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤဟံမံၤ ခိဖျါ စံၣ်ညါကွၢ်တဂၤ) အခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်

- ဖဲလၢယနုၤအါရံၤ 2025 န့ၢ်, Trump ပဒိၣ် ပတုၢ်ကွၢ် သနုၤလၢအိၣ်ဟံတုၢ်
လံ ဃာ်ဃာ်ထၢထၢ လၢအဟ့ၣ်န့ၢ်ကျါ ICE ဒီး CBP သုဉ်တဖၣ် လၢကဟး
ဆဲး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အဂီၢ် ဖဲ "တၢ်
လီၤတၢ်ကျါလီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်" မ့တမ့ၢ် "တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤတၢ်ဒီ
သဒါဟံအံၤတဖၣ်" လၢအမ့ၢ် ကွၢ်တဖၣ်, ဆူၣ်ချူတၢ်ကွၢ်ထွဲလီၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်
ဘျီတၢ်ဘါအလီၤအကျါတဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ဆီတလဲသုဉ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲသန့ၣ်ကွၢ်, ပုၤနုၤယိၣ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးဝဲဒီး
တၢ်ဒီသဒါတနီၤ ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျါသုဉ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၢ်လီၤ.
- ဖဲ 2018 န့ၢ်, နုၤယိၣ်ကိၢ်စံၣ် ပဒိၣ်တၢ်န့ၢ်လီၤတၢ်ကလုာ်အံၤ ဒီသဒါ တၢ်ဒုးလူၤ
ဟံမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အဂီၢ် ဖဲနုၤယိၣ်ကိၢ်စံၣ်တၢ်လီၤ
တၢ်ကျါသုဉ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဟံအပူၤ ဖဲ ICE မ့ၢ်တအိၣ်
ဒီး ကွၢ်ဘျီလံာ်တိလံာ်မိဖိးသဲးစးအခါန့ၢ်လီၤ.
- ဒီသဒါပုၤကွၢ်ဘျီတဖၣ်သဲးစးအံၤ ဒီသဒါပုၤနုၤယိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ တၢ်ဖိၣ်တၢ်ဖဲ
ကိၢ်စံၣ်, ဝဲ ဒီးလိာ်ကဝီၤကွၢ်ဘျီ လၢတအိၣ်ဒီး ကွၢ်ဘျီလံာ်တိလံာ်မိဖိးသဲး
စးအဂီၢ်လီၤ.
- မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ကွၢ်ဘျီလံာ်တိလံာ်မိဖိးသဲးစး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျါလၢ တၢ်မၤ
လီၤကစၢ်ဘၣ်န့ၢ်, ICE ဒီးခၢၣ်စးကရၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် န့ၢ်လီၤဝဲဆူ "နီၣ်က
စၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါတဖၣ်"အပူၤ တသ့ဘၣ်.

ပလီၤသးလၢ တၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ထံကိၢ်အတၢ်လံာ်တၢ်လိတက့ၢ်

- တၢ်န့ၢ်လီၤဆူထံကိၢ် အတၢ်ဘျၢသဲးစးအံၤ တၢ်န့ၢ်ပၤအီၤကီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲနတၢ်
ပိၣ်တၢ်ပီ နတၢ်အိၣ်သးဒီးပုၤတဂၤဂၤ မ့တမ့ၢ် ပနံၣ်ကၤ တခါခါအခါန့ၢ်, ဝဲ
သးစူၤ ပလီၤနသးတက့ၢ်.
- နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရီ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ တၢ်တီတၢ်တြၢဝဲကျါ
Department of Justice (DOJ) ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သး လၢတၢ်ကဲခါခါစး
လၢသဲးစးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ဃး နတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- တဘၣ်ဃုဒီးန့ၢ် တၢ်န့ၢ်အိၣ်ထံကိၢ် အတၢ်မၤစၢၤ လၢ "notario", တၢ်လဲၤ
တၢ်ကွၢ်အပုၤခၢၣ်စး, ပုၤကတိၤကတိၤ တၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်သ့, ပုၤကတိၤကတိၤ
လံာ်အဒိတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လံာ်တိလံာ်မိ ပီၤရီအအိၣ်နီတဘျီတဂ့ၤ. လၢကိၢ်အမဲ
ရကၤန့ၢ်, "notario" တမ့ၢ်ပီၤရီဘၣ်.

နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢနသဲးစးတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်
ညိၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်န့ၢ်လီၤထံကိၢ်အဂီၢ်န့ၢ်ဒီး, ကိးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢ
New Americans ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလံာ်တံစိကျါဖဲ **1-800-566-7636** တက့ၢ်.

ပုတတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်

ပုတဂၤလၢလၢ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံပ နီၣ် ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကအိၣ်ဆိးဖဲအပုတတၢ်ပူၤ လၢအပူၤ ဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မၢ်တၢ်

- တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မၢ်တၢ်တခါ လၢ အဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အိၣ် ခိဖျါတၢ်ကွၢ်မၢ် ပုတဂၤလၢ အလၢၣ်သ့ၣ်တၢ် အိၣ်လီၤစၢၤ, အဖဲးဘၣ်လွဲၣ်, ထံကိၢ်လၢအဟဲလီၤစၢၤ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤ သ့ၣ်, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခါ, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘါ, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘါအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, သးနီၣ်, က့ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သးအိၣ်မုၢ်အိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.
- နူယိၣ်ကိၢ်စၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိ တၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးပုတဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါ လၢကဘျါဆဲး တၢ်ပျါအါထီၣ် တၢ်မၤပျါမၤဖုးလၢအကဲထီၣ်သး ခိဖျါ တၢ်ကွၢ်မၢ်တၢ်, တၢ်မၤအူန့ၣ် ဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤ မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ် ပုတတၢ်ပူၤတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤ ကမၢ်သဲး တဂၤန့ၣ် -
 - ဟံဖျါထီၣ်အိၣ်အူ NYS ပုတတၢ်ပူၤခိၣ်ဖဲဒီးယၢ်ဝဲကျိၤတက့ၢ်. ကိး 1-888-392-3644, ဆၢလိၢ်ကွၢ်ဖဲ “HATE” ဆူ 81336 မ့တမ့ၢ်, န့ၣ်လီၤဖဲ [to forms.ny.gov/s3/Hate-Crime-Tips](https://forms.ny.gov/s3/Hate-Crime-Tips) တက့ၢ်. လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dhr.ny.gov သ့ဝဲန့ၣ် လီၤ.
 - လၢကဟံဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး လၢအကဲ ထီၣ်သးအဖၢမုၢ် မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သး တခါလၢလၢ်အဂီၢ်, ကိး 911 တကတီၢ်ယီၤတက့ၢ်.
- ဖဲတၢ်မုၢ်ဟံဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး အခါန့ၣ်, တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲလၢ် လၢအဘၣ်လွဲၣ်ဒီး နတၢ်လဲၤခိဖျါ, တၢ်ဟံပနီၣ်, ဒီးအဂၤ တဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟံအီၤလၢတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- နတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, နဟံဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ် သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုတတၢ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

- နူယိၣ်ဝဲဒီးလၢ တၢ်ဒီးသး တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဆူ ပုတတၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ယၢၤ တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ဝဲလၢ ကျိၤအါကျိၤန့ၣ်လီၤ. ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/stophate တက့ၢ်.
- တၢ်ပတုၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးကွၢ်သ့ဝဲလီၤအံၤ မၤတၢ်ဒီးသးကိဒီးသး, မၤဟးဂီၢ်, ဒီးမၤဘျါကွၢ်တၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတကး ဖဲနူယိၣ်ပုတတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်သ့အတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ဘၣ်ယးတၢ်ဒီးသးလီၤနီၣ်ကစၢ်သး, ပုကွၢ်ကိတၢ်လၢ တၢ်ကပၤအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤပုသးစၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိး 1-718-788-1775 မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ caeny.org လၢဆူညါ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

Connecting with Community

- AAPI
 - Asian Americans for Equality: 212-979-8381, aafe.org
 - Chhaya for South-Asian and Indo-Caribbean communities: 718-478-3848, chhayacdc.org
 - Korean Family Service Center: 718-460-3800, kafsc.org
 - Minkwon Center for Community Action: 718-460-5600, minkwon.org
 - National Federation of Filipino American Associations New York: 212-684-0542, naffaa.org
 - Sikh Coalition: 516-930-0302, sikhcoalition.org
- African
 - African Communities Together: 347-746-2281, africans.us
 - African Services Committee: 212-222-3882, africanservices.org
 - Sauti Yetu Center For African Women: 718-665-2486, sautiyetu.us
- Arab/Muslim
 - Arab American Association of New York: 718-745-3523, arabamericanny.org
 - Council on American-Islamic Relations of New York: 646-665-7599, cair-ny.org
 - Muslim Community Network: 347-519-2755, mcnny.org
- Disability
 - Center for Disability Rights: 585-546-7510, cdrnys.org
 - Disability Rights New York: 518-432-7861, drny.org
- Hispanic/Latino
 - Hispanic Federation: 866-432-9832, hispanicfederation.org
 - Latino Commission on AIDS: 212-584-9325, latinoaids.org
 - Mixteca: 718-965-4795, mixteca.org
 - TransLatinx: 646-882-2000, translatinxnetwork.org
- LGBTQ+
 - Caribbean Equality Project: 347-709-3179, caribbeanequalityproject.org
 - Gay, Lesbian, Bisexual and Transgender Community Center: 212-620-7310, gaycenter.org
 - New York City Gay and Lesbian Anti-Violence Project: 212-714-1141, avp.org
- Native American and Alaska Native
 - American Indian Community House: 646-575-3638, aich.org
 - North American Indigenous Center of New York: 516-930-0302, naicny.org

NYS တပ်အိပ်ယာတဖန်

NYS ဝဲဒါးလၢပုၤအမဲရကၢဖိအသိတဖန်အဂီၢ်

- နၤမ့တမ့ၢ်ပုၤလၢနသ့ၣ်ညါအီၤတဂၤ မ့ၢ်လိာ်ဘၣ် သဲးစးတၢ်မၤစၢၤ လၢ အကလိာ်န့ၣ်ဒီး, ကိးလိာ်စံကျိၤ ဖဲ [1-800-566-7636](tel:1-800-566-7636) တက့ၢ်. တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံအီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ် မၤစၢၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢ ကျိၤအိၣ်န့ၣ် 200 ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

NYS ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ (Department of Health)

- ပတဲထီၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ - ကိး [1-855-355-5777](tel:1-855-355-5777) မ့တမ့ၢ် မ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.

NYS နီၤသးဆူၣ်ချ့ဝဲဒါး (Office of Mental Health)

- လၢတၢ်သံကွၢ်တဖန်ဘၣ်သးနီၤသးဆူၣ်ချ့တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖန် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကယုာ်ဒီးန့ၢ်နီၤသးဆူၣ်ချ့ပုၤတိၤစၢၤမၤစၢၤတဖန်အဂီၢ်, ကိး [1-800-597-8481](tel:1-800-597-8481) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ omh.ny.gov တက့ၢ်.
- ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒီသဒါတၢ်မၤသံလီၤသး လိာ်စံကျိၤ (National Suicide Prevention Lifeline)- ဖဲနသးသမ္မု မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤဂၤ အသးသမ္မုအံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိာ်အပူၤန့ၣ်, ကိး [911](tel:911) တက့ၢ်. ဖဲန မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖဲတၢ်ဘၣ်ကိာ်ဘၣ်ခဲအပူၤ ဒီးလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ တကတီၢ် ယီၣ်န့ၣ်, ကိး [1-800-273-8255](tel:1-800-273-8255) ချာလၢ် "GOT5" ဆူ [741-741](tel:741-741) တက့ၢ်.

NYS ဝဲဒါး လၢတၢ်ဒီးသဒါ ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်

- နၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢလၢ မ့ၢ်အိၣ်ဖဲတၢ်ရဲၤလီၢ်မုာ်လီၢ် လၢအတၢ်တၢ် ဖီၣ်ပျီၤအီၤ ခီဖျိပုၤအဂၤတဂၤ လၢတၢ်ကတိၤ, နီၢ်ခိ, မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထံ တၢ်ရဲၤလီၢ်အတၢ်မၤတရီၤတပါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျိၤခိၣ်သ့အဂၤန့ၣ်, ကိး NYS ဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူၤလီၤကျိၤ ဖဲ [1-800-942-6906](tel:1-800-942-6906) တက့ၢ်.
- လၢကကတိၤတၢ်ဒီး ပုၤကတိၤခဲၣ်န့ၢ်တၢ်ဖိလၢအူၤထၢၣ်နဲးလီၤအဂီၢ်, န့ၣ် လီၤကျိၤ opdv.ny.gov တက့ၢ်. တၢ်ကိးအီၤသ့လၢ 24/7 လၢကျိၤ အါကျိၤယၢၣ်ယၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

NYS ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤ (Department of Labor)

- ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤအံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်ဝဲလၢ ကဒီသဒါ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိ အတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် ဒီးဆူၣ်ချ့, ဘူးလဲ, ဒီးတၢ်ဖိး တၢ်မၤ အတၢ်အိၣ်သးတဖန်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး ဘူးလဲ ဒီးန့ၣ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဘျါ သဲးစး, တၢ်မၤလီၢ်ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် မ့တမ့ၢ် ဆိုးထီၣ် တၢ်လီၢ်ကီၢ်အဂီၢ် ကိး [1-888-469-7365](tel:1-888-469-7365) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/safety-and-health တက့ၢ်.
- လၢတၢ်မၤစၢၤဘၣ်သး တၢ်ဖိးတၢ်မၤတအိၣ်တၢ်အုၣ်ကီၢ်အဂီၢ်, ကိး [1-888-209-8124](tel:1-888-209-8124) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/unemployment/unemployment-insurance-assistance တက့ၢ်.

NYS ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲဒါး (Division of Human Rights)

- ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဘျါသဲးစး ဖဲ New York အပူၤအံၤ တြီ ဃာ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤ ဖဲတၢ်လီၢ်တဖန် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤ, ဟံၣ်ယီ, ခရဲးဒီး, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ကမျါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်တဖန်, ဒီး သန့ၤထီၣ်သးလၢသးန့ၣ်, ကလံာ်ခွဲးတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကီၢ်တၢ်လီၤစၢၤ, မုာ်ခွါ, တၢ်ဘၣ်သးမုာ်ခွါ, တၢ်ကဲမုာ်ကဲခွါဒီးအတၢ်ဟံဖျါ, တၢ်ဆိဟံၣ် ဆိယီပတီၢ်, က့ကွဲး, တၢ်ကဲသးပတီၢ် ဒီးတၢ်အပတီၢ်အဂၤတဖန်န့ၣ် လီၤ.
- နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်တလီၤန့ၣ်, ဆိုးထီၣ်တၢ်လီၢ်ကီၢ် ဖဲ [1-888-392-3644](tel:1-888-392-3644) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ dhr.ny.gov တက့ၢ်.

NYS ဟံၣ်ယီ

- လၢတၢ်မၤစၢၤယုာ်ဒီးတၢ်ယုာ်ဒီးန့ၢ် ဟံၣ်ယီလၢအဘူးအလဲအကြါအ ဘၣ်အဂီၢ်, ကိး [1-877-428-8844](tel:1-877-428-8844) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ nyhousingsearch.gov တက့ၢ်.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်သးဟံၣ်ယီလၢအဘူးအလဲ အကြါအဘၣ်အ ဂီၢ် ဘျီတီၢ် ဖဲန့ၣ်ယိာ်ဝဲအဂီၢ်, ကိး [212-863-7990](tel:212-863-7990) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤ ကျိၤဖဲ housingconnect.nyc.gov တက့ၢ်.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး ပုၤဒီးလဲဟံၣ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဖဲန့ၣ်ယိာ် ကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ ag.ny.gov/publications/residential-tenants-rights-guide တက့ၢ်.

NYS Office of Victim Services

- နၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢနသ့ၣ်ညါတဂၤ မ့ၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ကွၢ်သးကါ တၢ်မၤကမၣ်သဲးစးန့ၣ်, NYS တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိဝဲဒါး အံၤ မၤစၢၤန့ၣ်လၢ ကသံၣ်ကသီအဘူးအလဲ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖး အ ဘူးအလဲတဖန်, တၢ်ဟံလီၤပုၤသံ ဒီးတၢ်ခူၣ်လီၤပုၤသံအဘူးအလဲတ ဖန်, စုတၢ်ဟံန့ၣ်လီၤစၢၤ ဒီးတၢ်မၤစၢၤကလံာ်အဂၤတဖန် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ကိး [1-800-247-8035](tel:1-800-247-8035) မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကျိၤဖဲ ovs.ny.gov လၢဆူ ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

131 W 33rd St, Ste 610
New York, NY 10001
212 627 2227
nyic.org